

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **germanistyka**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Warszawski

Data przeprowadzenia wizytacji: **29.02.-1.03.2024 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	24
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	31
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	35
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	39
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	42
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	45
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	49
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	51
5. Załączniki:	54
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	54

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Beata Mikołajczyk, ekspert PKA

członkowie:

1. dr hab. Anna Małgorzewicz, członek PKA
2. dr hab. Jacek Szczepaniak, ekspert PKA
3. Małgorzata Szelaąg, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Natalia Dzynderz, ekspert PKA ds. studenckich
5. Natalia Nyt, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku germanistyka prowadzonym na Uniwersytecie Warszawskim (dalej również: UW) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Wizytacja przeprowadzona została przez zespół oceniający w formie stacjonarnej.

PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku. Poprzednia ocena programowa przeprowadzona została w roku akademickim 2016/2017 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (uchwała nr 553/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 12 października 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku germanistyka prowadzonym na Wydziale Neofilologii Uniwersytetu Warszawskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą stacjonarnej oceny programowej Polskiej Komisji. Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodnicząca zespołu oceniającego poinformowała władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	germanistyka	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- literaturoznawstwo (53%) - językoznawstwo (47%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	wyłącznie dla studentów fakultatywnej ścieżki nauczycielskiej (150 h / 6 punktów ECTS)	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	ścieżka nauczycielska (fakultatywna)	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	172	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2378-2647 h	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	110,5 punktów ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	105 punktów ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54 punktów ECTS	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	germanistyka	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne / studia niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	- literaturoznawstwo (57%) - językoznawstwo (43%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	wyłącznie dla studentów fakultatywnej ścieżki nauczycielskiej (150 h / 6 punktów ECTS)	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	ścieżka nauczycielska (fakultatywna)	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	75	38
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	810-980 h	128 h
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	114 punktów ECTS	115 punktów ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	97 punktów ECTS	99 punktów ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	120 punktów ECTS	120 punktów ECTS

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Fundamentem koncepcyjnym ocenianego programu studiów jest założona w Misji Uniwersytetu Warszawskiego przyjętej przez Senat UW 26 września 2001 r. jedność nauki i nauczania, społeczna misja zapewniania dostępu do wiedzy oraz otwartość kulturowa, łącząca wartości uniwersalne i lokalne. Analiza koncepcji programu studiów pozwala stwierdzić spójność ze Strategią Uniwersytetu Warszawskiego, w której podkreślona jest misja społeczna, rozumiana jako zapewnienie dostępu do wiedzy „pozwalającej poznawać i rozumieć otaczający nas świat”. Koncepcja kształcenia uwzględnia również szczegółowe cele misji i strategii Wydziału Neofilologii sformułowanej w uchwale Rady Wydziału z dnia 28 maja 2013 r. podkreślającej m.in. wagę „rozwijania poszanowania dla różnorodności językowo-kulturowej przy jednoczesnym kształtowaniu własnej tożsamości”.

Program studiów bez wątplenia realizuje wskazane główne założenia Misji Uniwersytetu Warszawskiego i Wydziału Neofilologicznego. Zasadę jedności nauki i kształcenia realizuje poprzez osadzenie koncepcji kształcenia w aktualnie rozwijanych w nauce światowej paradygmatach i nurtach literaturoznawstwa i językoznawstwa. Zarówno efekty uczenia się, jak i treści kształcenia sformułowane dla kierunku germanistyka realizowane na poziomie 6 PRK i 7 PRK odzwierciedlają najnowszy stan wiedzy w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa germanistycznego. Problemy badawcze poruszane przez literaturoznawców i językoznawców Instytutu Germanistyki znajdują swoje odzwierciedlenie w treściach kształcenia. Prowadzone w ramach kierunku studiów kształcenie językowe – jako nieodzowny warunek do aktywnego, kompetentnego uczestnictwa w zajęciach o profilu językoznawczym i literaturoznawczym – oparte jest na najnowszym koncepcjach metodyki nauczania języków obcych, rozwijanych również w ramach badań glottodydaktycznych pracowników Instytutu Germanistyki. Stosowane w procesie dydaktycznym metody kształcenia wywodzą się z najnowszym, obecnym w koncepcjach naukowych strategicznych modeli dydaktycznych. Obecne są w programie studiów metody kształtujące kompetencje rozwiązywania (w zależności od stopnia studiów mniej lub bardziej złożonych) problemów i myślenie krytyczne. Dodatkowym wsparciem dla kształtowania postawy otwartości wobec różnorodności językowo-kulturowej, a przy tym świadomości tożsamościowej będących wyznacznikami strategii Wydziału, są treści zajęć literaturoznawczych i językoznawczych odwołujące się bezpośrednio do niemieckojęzycznego obszaru kulturowego i zawierające komponent komparatystyczny, bądź konfrontatywny. Tolerancja wobec różnorodności kulturowej może być skutecznie rozwijana z wykorzystaniem celów i treści kształcenia programu studiów, które są wynikiem uznanych w światowym środowisku naukowym badań prowadzonych przez pracowników Instytutu Germanistyki nad językiem, literaturą, kulturą i historią krajów niemieckiego obszaru językowego. Dodatkowym wsparciem w tym zakresie jest m.in. propagowanie przez Instytut mobilności międzynarodowej, bogata oferta programu Erasmus+, intensywnie wykorzystywany przez Instytut Blended Intensive Programme, możliwość studiowania na Uniwersytecie w Tybindze i uzyskania podwójnego dyplomu.

Program studiów wychodzi naprzeciw potrzebom rynku pracy, oferując kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela. Wykazane powyżej aktywności dydaktyczne realizują również elementy Strategii Uniwersytetu Warszawskiego przyjętej w uchwale nr 299 Senatu Uniwersytetu

Warszawskiego z dnia 29 czerwca 2023 r. Komponentami strategii, które znajdują się na pierwszym planie kształcenia w ramach studiów germanistycznych, są: jedność nauki i nauczania, kształcenie w obcych językach, kształcenie międzykulturowe i interdyscyplinarne, rozwijanie współpracy międzynarodowej i mobilności studenckiej.

Koncepcja kształcenia kierunku germanistyka obejmuje bezpośrednio dyscypliny literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których wprost nawiązują efekty uczenia się i cele kształcenia na obu poziomach studiów i do których został przyporządkowany kierunek. Treść ogólnych efektów uczenia się oraz realizowane cele i treści kształcenia wykazują ich powiązanie z dyscypliną nauki o kulturze i religii, co znajduje swój wyraz również w opisie koncepcji kształcenia przedstawionej na stronie internetowej Instytutu Germanistyki, a konkretnie w odniesieniu do obszarów kształcenia powiązanych z obszarami prowadzonych w Instytucie Germanistyki badań: „Instytut Germanistyki jest jednym z wiodących polskich ośrodków naukowo-dydaktycznych, który prowadzi badania i kształci studentów w zakresie kultury i literatury niemieckiego obszaru językowego, językoznawstwa niemieckiego oraz nauczania języka niemieckiego”. Bogaty dorobek naukowy pracowników Instytutu Germanistyki w zakresie badań nad kulturą, rozwijane metodologie o wyprofilowaniu literaturoznawczym i językoznawczym są rzeczywiście integralnym czy wręcz dominującym elementem programu studiów, co wynika m.in. z wyżej opisanej i transparentnie realizowanej w programie studiów misji i strategii Wydziału Neofilologii sformułowanej w uchwale Rady Wydziału z dnia 28 maja 2013 r. z jednej strony i z drugiej strony znajduje swoje ewidentne poświadczenie w opisie ogólnych efektów uczenia się zdefiniowanych dla studiów pierwszego stopnia. Efekty uczenia się (szczególnie K_W01, K_W05, K_W07, K_W08, K_U03) i związane z nimi cele kształcenia wskazują, że program pierwszego stopnia studiów posiada swoje koncepcyjne ugruntowanie nie tylko w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo, ale również w dyscyplinie nauki o kulturze i religii. Należy przy tym podkreślić, że rola tej dyscypliny nie jest zawężona do operacyjnej wiedzy realizacyjnej, która stanowiłaby jedynie kontekst dla rozważań literaturoznawczych i językoznawczych, nie można jej zatem uznać wyłącznie za subsydiarną w przyjętej koncepcji kształcenia. Opis efektów uczenia się sformułowanych dla drugiego stopnia studiów nie zawiera analogicznych odniesień do dyscypliny nauki o kulturze i religii. Takie dyscyplinarne powiązania można natomiast znaleźć w treściach zajęć do wyboru, a więc nieobowiązkowych dla wszystkich studentów: *nowe prądy w kulturoznawstwie*, *seminarium magisterskie* oraz bloku zajęć *historia kultury i komparatystyka kulturowa*. By uzyskać transparentność w kwestii kontynuacji rozpoczętego na studiach pierwszego stopnia kulturoznawczego profilu kształcenia można rozważyć rozszerzenie przypisanych do kierunku studiów drugiego stopnia dyscyplin o naukę o kulturze i religii, ale w tej sytuacji należałoby również odpowiednio rozszerzyć listę efektów uczenia się. Wydaje się, że komparatystyka kulturowa – tak silnie reprezentowana w badaniach pracowników Instytutu Germanistyki – mogłaby być unikatowym atutem studiów germanistycznych w skali ogólnopolskiej. Ponadto kontynuacja realizacji efektów uczenia się przypisanych docelowo do dyscypliny nauka o kulturze i religii na poziomie 6 PRK w sposób pogłębiony na poziomie 7 PRK stworzyłaby przestrzeń dla rozwijania kompetencji badawczych w tym zakresie. Przedstawione rozwiązanie jest jedynie sugestią, której uwzględnienie pozwoliłoby uspecyfikować koncepcję kształcenia. Jeśli jednak koncepcja programu studiów ma swoje faktyczne zakotwiczenie we wskazanych dwóch dyscyplinach, należałoby przeformułować opis koncepcji kształcenia i treść efektów uczenia się.

Należy zauważyć, że ogólne efekty uczenia się zdefiniowane dla kierunku studiów odzwierciedlają kompetencje każdego absolwenta studiów. Program studiów powinien zatem zagwarantować możliwość realizacji wszystkich ogólnych efektów uczenia się przez wszystkich studentów kierunku.

Możliwość dowolnego wyboru wszystkich zajęć na drugim stopniu studiów nie gwarantuje jednak realizacji wszystkich efektów uczenia się przez każdego studenta. Np. studenci, którzy wybrali do realizacji blok zajęć *historia kultury i komparatystyka kulturowa* mogą ukończyć studia, nie osiągając efektów uczenia się w zakresie językoznawstwa. W celu zapewnienia realizacji przez studentów wszystkich efektów uczenia się należałoby wprowadzić w programie dodatkowe regulacje, które pozwoliłyby spełnić ten warunek. Jednym z możliwych rozwiązań jest wprowadzenie w bloku zajęć obowiązkowych zajęć z każdej reprezentowanej w programie dyscypliny. Innym rozwiązaniem byłoby np. zobligowanie studentów do wyboru w ramach zajęć do wyboru *nowe prądy w językoznawstwie/kulturoznawstwie/literaturoznawstwie/glottodydaktyce* zajęć reprezentujących dyscyplinę inną niż dyscyplina obecna w programie wybranego bloku (I-VII).

Koncepcja i cele kształcenia posiadają swe solidne ugruntowanie w działalności naukowej i efektach badań o randze międzynarodowej osiągniętych nie tylko w dyscyplinach, do których kierunku jest przyporządkowany, ale również w dyscyplinie nauki o kulturze i religii.

Koncepcja kształcenia tworząca fundament studiów pierwszego stopnia obok metodologii literaturoznawczych i językoznawczych eksponuje również metodologię z zakresu glottodydaktyki, co znajduje swe adekwatne odzwierciedlenie w celach kształcenia i efektach uczenia się K_W04, K_U02. Należy zauważyć, że program studiów uwzględnia 150 godzin obowiązkowych zajęć, których treści odnoszą się do aspektów psychopedagogiki, glottodydaktyki, „współczesnych trendów w nauce języków obcych”. W tym bloku usytuowano również zajęcia *podstawy dydaktyki*, które realizują efekty uczenia się określone rozporządzeniu MNISW z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2019 poz. 1450). Ulokowanie zajęć *podstawy dydaktyki* w bloku zajęć kierunkowych na kierunku nienauczycielskim należy raczej do rzadkości. Treści tych zajęć z założenia nie są bezpośrednio powiązane z dydaktyką przedmiotową, są zatem zazwyczaj realizowane w ramach specjalności lub modułów adresowanych do studentów chcących uzyskać uprawnienia nauczycielskie. Za atut programu studiów należy przy tym uznać uwzględnienie efektów uczenia się i treści glottodydaktycznych, które pozwalają rozwinąć wiedzę w zakresie nabywania języka obcego, jak i podstawową wiedzę w zakresie nauczania języka. Te zakresy pozwalają wykształcić absolwenta, który w sposób świadomy i autonomiczny jest zdolny monitorować i sterować rozwój własnych kompetencji językowych, jak i stosować metody nauczania języków obcych w odniesieniu do innych osób. Wykształcenie umiejętności dydaktycznych we wskazanym obszarze jest jednym z celów koncepcji kształcenia, co potwierdza również opis sylwetki absolwenta, który może pracować jako lektor (informacje ze strony internetowej IG). Wyposażenie absolwentów w kompetencje „lektorskie” wychodzi naprzeciw potrzebom rynku pracy, na którym znajomość języka niemieckiego wymagana jest w wielu sektorach gospodarki. Jednocześnie nauczanie języka niemieckiego w szkołach w ostatnim czasie jest coraz mniej powszechne. Lukę tę wypełniają kursy prowadzone przez szkoły i centra językowe.

Program studiów oferuje blok zajęć fakultatywnych, realizujących efekty uczenia się sformułowane w standardzie kształcenia nauczycieli.

Koncepcja i cele kształcenia zakładają rozwijanie kompetencji potrzebnych do wykonywania takich zawodów, jak: tłumacz, krytyk literacki i teatralny, dziennikarz, lektor, nauczyciel języka niemieckiego. Są to obszary działalności zawodowej zorientowanej na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. W opisie koncepcji kształcenia podkreślono rolę partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego we wspieraniu rozwoju kompetencji studentów oczekiwanych na rynku pracy. Rozwijana jest współpraca

z wydziałową Radą Interesariuszy oraz organizowane są warsztaty dla studentów germanistyki na studiach drugiego stopnia. *Przedmiot wybieralny* – element programu studiów – współprowadzony jest z Polską Operą Królewską od 2018 roku oraz z Niemieckim Instytutem Historycznym. Współpraca Instytutu Germanistyki z Polską Operą Królewską doprowadziła do powstania wielu inicjatyw dydaktycznych, m.in. do powstania pracy dyplomowej.

Koncepcja programu uwzględnia stosowanie metod i technik kształcenia na odległość głównie dla niestacjonarnego trybu studiów drugiego stopnia, choć formy weryfikacji efektów uczenia się stosowane na studiach stacjonarnych przewidują metody zdalne, np. w ramach zajęć *współczesne trendy w nauce języków obcych* (informacja zawarta w sylabusie). Przykładem zastosowania zdalnych metod weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się jest uniwersytecka platforma Kampus, na której prowadzone są zajęcia oraz za pomocą której przeprowadzane są różnego rodzaju testy śródsesemestralne oraz końcowe zaliczenia i egzaminy (Kampus-1, Kampus-2, Kampus-Egzaminy). Ponadto pracownicy Instytutu korzystają z aplikacji internetowych typu Google Classroom, które pozwalają na aktywne prowadzenie zajęć i jednoczesną weryfikację osiąganych przez studentów efektów uczenia się. Metody i techniki kształcenia na odległość znajdują swe zastosowanie m.in. w ramach zajęć *praktyczna nauka języka niemieckiego* (prace wirtualne z wykorzystaniem metody projektu – inicjowanie prac projektowych przez nauczyciela akademickiego, samodzielne opracowywanie zagadnień gramatycznych przez studentów z wykorzystaniem wskazanych narzędzi (np. plakaty w Canva, nagrywanie filmów multimedialnych), prezentacja wyników pracy samodzielnej na tablicy multimedialnej, wspólne omawianie prac na forum i poprawianie usterek językowych; stacjonarna praca z tygodniowymi planami pracy oraz na stanowiskach edukacyjnych – zamieszczanie przez studentów w GC kart pracy, skanów wykonanych zadań).

Efekty uczenia się zdefiniowane dla pierwszego i drugiego stopnia studiów są zgodne z dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek oraz z ogólnoakademickim profilem studiów na obu stopniach. Jak już wykazano powyżej, dla studiów pierwszego stopnia zdefiniowano efekty uczenia się (K_W01, K_W05, K_W07, K_W08, K_U01 K_U03), które poświadczają powiązanie koncepcji kształcenia również z dyscypliną nauki o kulturze i religii. Pierwszy efekt (K_W01) z listy efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku germanistyka, studia pierwszego stopnia, przyjmuje następujące brzmienie: „absolwent zna i rozumie specyfikę kultury krajów niemieckiego obszaru językowego i jej znaczenie oraz podstawy komparatystyki kulturowej”. Do komparatystyki kulturowej odnosi się ponadto efekt uczenia się: K_W05. Z kolei efekty K_W07 i K_W08 nawiązują bezpośrednio do „nauki o kulturze”, a efekty uczenia się w zakresie umiejętności K_U01 i K_U03 eksponują „umiejętności badawcze z zakresu kultury” oraz umiejętność rozpoznawania różnych rodzajów „wytworów kultury, procesów i zjawisk kulturowych, właściwych dla krajów niemieckiego obszaru” i umiejętność ich krytycznej analizy i interpretacji „z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym”. Zgodnie z powyższym należałoby przypisać wskazane efekty do dyscypliny nauki o kulturze i religii. Dopiero takie posunięcie pozwoli wskazać właściwe procentowe przyporządkowanie do dyscyplin kierunku realizowanego na poziomie 6 PRK.

Efekty uczenia się sformułowane dla drugiego stopnia studiów nie nawiązują do nauki o kulturze i religii. Jeden efekt uczenia się w zakresie umiejętności (K_U01) zakłada rozwinięcie umiejętności badawczych obejmujących krytyczną analizę wytworów kultury, ale procedura ta ma być stosowana w celu rozwiązywania problemów w zakresie literaturoznawstwa. Ogólne efekty uczenia się powiązane z charakterystykami PRK o kodzie WG eksponują wiedzę z zakresu „językoznawstwa germańskiego”

i „literaturoznawstwa krajów niemieckiego obszaru językowego”. W obszarze umiejętności nie wykazano efektów uczenia się w obszarze umiejętności badawczych w zakresie językoznawstwa, do którego jest przypisany kierunek studiów. Zabrakło również wskazania umiejętności w zakresie glottodydaktyki czy w zakresie badań interdyscyplinarnych, które są rozwijane na studiach drugiego stopnia m.in. w ramach seminariów magisterskich. W obliczu tych oraz innych nieścisłości (opisanych poniżej) trudno ocenić prawidłowość procentowego przyporządkowania do dyscyplin.

Pewne wątpliwości budzi sformułowanie efektu uczenia się K_W07 w programie studiów drugiego stopnia o treści „absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu język krajów niemieckiego obszaru językowego i jego specyfikę oraz jest świadomy interferencji między językiem ojczystym i niemieckim”. Wydaje się, że ten efekt uczenia się powinien wskazywać również na teorie, modele rozwijane w językoznawstwie pozwalające na zrozumienie złożoności obserwowanych zjawisk językowych oraz poznanie naukowych metod ich badań i opisu, co byłoby zgodne z powiązaną z K_W07 charakterystyką P7S_WG. (Przy efekcie K_W07 wskazano błędny kod P6S_WG). Podobnie efekt uczenia się K_W08 wskazuje na wiedzę w zakresie niemieckojęzycznej terminologii fachowej, bez uwypuklenia aspektów językoznawczych. Sformułowanie efektu nie wskazuje na rozumienie terminologii jako pewnego obszaru badań naukowych (a tak być może), a raczej na rozumienie terminologii jako pewnego zasobu terminów i słownictwa używanego w danej dziedzinie prawa, ekonomii i prasy. Jeśli tak jest, to wiedza ta jest integralnym elementem kompetencji językowej, podobnie jak znajomość słownictwa niespecjalistycznego. Efekt uczenia się K_W08 nie odnosi się do językoznawczo-terminologicznych koncepcji, trudno zatem za właściwe uznać jego przyporządkowanie do charakterystyki P7S_WG.

Programy pierwszego i drugiego stopnia studiów zostały przyporządkowane do właściwych poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji. W opisach efektów uczenia się jednak często zabrakło atrybutu wskazującego na stopień opanowania wiedzy – na studiach pierwszego stopnia wiedza zaawansowana, a na studiach drugiego stopnia wiedza pogłębiona. Nie uwzględniono w opisach efektów uczenia się pełnego zakresu kompetencji określonych w PRK. Przykładowo, w ogólnych sformułowanych dla kierunku efektach uczenia się nie uwzględniono następujących kompetencji: w zakresie wiedzy – [zna i rozumie] fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości czy w zakresie kompetencji społecznych – [jest gotów do] inicjowania działań na rzecz interesu publicznego i myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy. W opisach efektów uczenia się dla pierwszego i drugiego stopnia studiów pominięto charakterystykę kwalifikacji zawartą odpowiednio w P6S_UO i P7S_UO. P6S_UO wykazany w opisie efektów uczenia się nie odpowiada opisowi ogólnych (kierunkowych) efektów uczenia się (K_U01, K_U02, K_U06). Innym przykładem błędnego przyporządkowania ogólnego efektu uczenia się do charakterystyk PRK jest efekt uczenia się zdefiniowany dla drugiego stopnia studiów K_W03 „[zna i rozumie] podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej,”, który został przypisany do P7S_WG.

Część ogólnych efektów uczenia się jest powiązana jednocześnie z kilkoma charakterystykami PRK, co prowadzi do uogólnienia tych charakterystyk i pomijania części opisanych w nich kompetencji. Kolejną nieprawidłowością jest odnoszenie efektów dotyczących wiedzy językowej do charakterystyki o kodzie P6S_WG, pomimo że posługiwanie się językiem obcym ujęte jest w PRK w całości w charakterystyce o kodzie P6S_UK. Przykładowo w zajęciach *praktycznej nauki języka niemieckiego* (I rok, studia pierwszego stopnia) powinien być wykazany efekt uczenia się K_U04 nie K_W03. Warto przy tym podkreślić, że dla zajęć *praktycznej nauki języka niemieckiego* (I rok, studia pierwszego stopnia) właściwie sformułowano efekty szczegółowe. Prawidłowo odnotowano również w opisach

szczegółowych efektów uczenia się dla poszczególnych semestrów tych zajęć progres rozwijanych kompetencji językowych. Analiza sylabusów obu stopni studiów wykazała, że nie dla wszystkich zajęć sformułowano szczegółowe efekty uczenia się.

Efekty uczenia się zdefiniowane dla pierwszego stopnia studiów są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów. Mniej charakterystyczne są natomiast efekty uczenia się zdefiniowane dla drugiego stopnia studiów. Opis efektów uczenia nie oddaje szerokiego spektrum faktycznie osiągniętych w kształceniu rezultatów. Jak już wyżej wspomniano, zabrakło w opisie odniesienia do badań glottodydaktycznych. Pominęto umiejętności w zakresie badań nad językiem. Aż trzy efekty uczenia się na bardzo niewielką liczbę pięciu w zakresie umiejętności sformułowanych dla całego kierunku odnoszą się do umiejętności językowych w zakresie języka niemieckiego i drugiego języka obcego. Wydaje się, że ta proporcja jest wyraźnie zachwiana i nie oddaje specyfiki kierunku studiów, jego profilu ogólnoakademickiego, w którym aspekty badawcze powinny mieć centralne miejsce.

Większość efektów uczenia się została sformułowana w sposób zrozumiały. Powyżej zwrócono uwagę na przykłady nieprecyzyjnych ujęć. Niektóre efekty są zbyt rozbudowane, jak np. efekt K_U01 w programie studiów drugiego stopnia: „[potrafi] wykorzystać nabyte umiejętności badawcze, obejmujące krytyczną analizę wytworów kultury i zjawisk społecznych krajów niemieckiego obszaru językowego, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, w tym zaawansowanych technologii informacyjnych, przy zachowaniu zasad etyki, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie literaturoznawstwa niemieckiego obszaru językowego”.

W uchwale nr 532 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r., w załączniku nr 24 przyjęto „Wykaz przedmiotów z informacją o efektach uczenia się i sposobach ich weryfikacji, formie zajęć, liczbie godzin i punktach ECTS” dla programu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Do poszczególnych zajęć przyporządkowano szczegółowe efekty uczenia się określone w rozporządzeniu MNiSW z 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Dla programu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela sformułowano ponadto efekty uczenia się, które odpowiadają kierunkowym efektom uczenia się i odwołują się bezpośrednio do szczegółowych efektów uczenia się określonych w standardach, choć na nie wskazano explicite takich przyporządkowań.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinach: literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w tych dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób najczęściej trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Efekty uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela i zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niepełnej zgodności pomiędzy przyjętą koncepcją kształcenia, efektami uczenia się i przypisaniem kierunku do dyscyplin naukowych;
2. nieprawidłowych odniesień ogólnych efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia na poziomie 6 PRK dla studiów pierwszego stopnia i na poziomie 7 PRK dla studiów drugiego stopnia;
3. braku uwzględnienia wszystkich obszarów kompetencji ujętych w charakterystykach drugiego stopnia na poziomie 6 PRK dla studiów pierwszego stopnia i na poziomie 7 PRK dla studiów drugiego stopnia;
4. braku szczegółowych efektów uczenia się sformułowanych dla poszczególnych zajęć (dotyczy niektórych zajęć);
5. braku uwzględnienia w opisie efektów uczenia się indywidualizacji ścieżki kształcenia na studiach drugiego stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia lub doprecyzowanie koncepcji kształcenia i efektów uczenia się z zachowaniem wskazanego przyporządkowania dyscyplinowego.
2. Zaleca się stworzenie katalogu precyzyjnie i jednoznacznie sformułowanych kierunkowych efektów uczenia się w pełni spójnych z charakterystykami drugiego stopnia na poziomie 6 PRK dla studiów pierwszego stopnia i na poziomie 7 PRK dla studiów drugiego stopnia.
3. Zaleca się stworzenie katalogu kierunkowych efektów uczenia się obejmujących wszystkie obszary kompetencji ujęte w charakterystykach drugiego stopnia na poziomie 6 PRK dla studiów pierwszego stopnia i na poziomie 7 PRK dla studiów drugiego stopnia.
4. Zaleca się sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się dla wszystkich zajęć, uwzględniających progresję w rozwoju kompetencji w ramach zajęć realizujących te same ogólne efekty uczenia się.
5. Zaleca się uwzględnienie w katalogu efektów uczenia się dla kierunku germanistyka, studia drugiego stopnia, możliwości indywidualizacji ścieżki kształcenia, związanych z kształceniem w ramach zajęć do wyboru, przy jednoczesnym zachowaniu koniunktywnego osiągnięcia przez

studentów kompetencji w ramach wszystkich dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek.

6. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się (zarówno kierunkowymi, jak i efektami określonymi w ramach poszczególnych zajęć) oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki w zakresie badań językoznawczych i literaturoznawczych, czyli dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek i są powiązane z zakresem działalności naukowej nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku germanistyka. Treści uwypuklają ukierunkowania na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne w zakresie prowadzenia badań. Treści programowe określone dla poszczególnych zajęć, szczególnie na drugim stopniu studiów, przygotowują studentów do prowadzenia badań.

Treści kształcenia na kierunku germanistyka w ramach studiów pierwszego stopnia wdrażane są w ramach zajęć realizujących kierunkowe efekty uczenia się oraz zajęć niekierunkowych. W bloku zajęć kierunkowych można wyróżnić 6 grup: 1) wielosemestralne zajęcia *praktyczna nauka języka niemieckiego*, których treści związane są bezpośrednio z rozwijanym poziomem znajomości języka niemieckiego; 2) zajęcia z zakresu dyscypliny literaturoznawstwo o charakterze propedeutycznym, wykłady z historii literatury niemieckiej i seminaria monograficzne z literatury niemieckojęzycznej o różnej tematyce, które pozwalają zdobyć zaawansowaną wiedzę deklaracyjną i proceduralną z zakresu literaturoznawstwa niemieckiego, w tym m.in. dotyczącą zjawisk literackich i kulturowych, ich najważniejszych przedstawicieli, prądów myślowych, dzieł oraz ich recepcji, najważniejszych koncepcji teoretycznoliterackich; 3) zajęcia dotyczące zagadnień kulturowych o charakterze propedeutycznym (np. zajęcia *historia Niemiec, kultura i sztuka w krajach niemieckojęzycznych*) oraz seminaria historyczno-kulturowe o różnorodnej tematyce realizowane w ramach zajęć *przedmiot wybieralny I–V*, pozwalające zdobyć wiedzę na temat wybranych zjawisk kulturowych związanych ze specyfiką kultury krajów obszaru niemieckojęzycznego; 4) zajęcia z zakresu dyscypliny językoznawstwo o charakterze propedeutycznym (np. zajęcia *wprowadzenie do językoznawstwa, podstawy dydaktyki, analiza składni języka niemieckiego, fonetyka języka niemieckiego, leksykologiczna analiza języka*) pozwalające poznać różnorodność aspektów i możliwości opisu języka poprzez omówienie działań językoznawstwa ogólnego i zapoznanie z metodami badań językoznawczych oraz kierunki badań językoznawczych, zajęcia przygotowujące do autonomii w procesie uczenia się, przedstawiające cele i metody nauczania języka niemieckiego, prezentujące różne aspekty i metody leksykologicznej analizy języka, obszary badań leksykologicznych, systematyzacje słownictwa; 5) seminaria dyplomowe (licencjackie) pozwalające rozwinąć podstawowe umiejętności badawcze w bardziej złożonych, samodzielnie zaplanowanych projektach; zajęcia te wieńczy j praca dyplomowa; 6) lektorat drugiego języka obcego. W grupie zajęć niekierunkowych znalazły się zajęcia ogólnouniwersyteckie i wychowanie fizyczne. Grupa zajęć ogólnouniwersyteckich pozwala zgłębić zagadnienia społeczne.

Treści kształcenia na kierunku germanistyka w ramach studiów drugiego stopnia realizowane są w ramach zajęć realizujących kierunkowe efekty uczenia się oraz zajęć niekierunkowych. Na studiach drugiego stopnia treści kształcenia są realizowane w ramach następujących grup zajęć: 1) wielosemestralne zajęcia o nazwie *praktyczna nauka języka niemieckiego*, rozwijające kompetencje posługiwania się językiem niemieckim, również w zakresie komunikacji specjalistycznej; 2) zajęcia specjalistyczne z zakresu literaturoznawstwa i językoznawstwa, prowadzone w ramach 7 bloków zajęć do wyboru (*historia kultury i komparatystyka kulturowa, komunikacja międzykulturowa, glottodydaktyka, językoznawstwo z elementami tłumaczeń, historia literatury i komparatystyki literackiej, polsko-niemieckie studia transkulturowe* [współprowadzone ze Sławistyką i Germanistyką na Uniwersytecie w Tybindze], *komunikacja w biznesie*), pozwalające rozwinąć pogłębioną wiedzę deklaratywną i proceduralną w danej dyscyplinie; 3) zajęcia poświęcone specjalistycznej metodologii badań (*nowe prądy w językoznawstwie/ kulturoznawstwie/ literaturoznawstwie/ glottodydaktyce, zajęcia specjalizacyjne*) przygotowujące do samodzielnego prowadzenia pogłębionych badań w ramach innych zajęć i podczas seminarium dyplomowego; 4) seminaria dyplomowe służące rozwijaniu kompetencji badawczych (zaplanowanie i przeprowadzenie badania, wybór i sprecyzowanie problemu badawczego, dobór i krytyczna analiza literatury przedmiotu, syntetyczna prezentacja stanu badań, zbieranie przykładowego materiału, wybór metody analizy i prezentacji wyników); zajęcia wieńczy praca dyplomowa; 5) lektorat drugiego języka obcego. W grupie zajęć niekierunkowych znalazły się zajęcia ogólnouniwersyteckie stanowiące rozszerzenie wiedzy kierunkowej, np. o pogłębione aspekty społeczne. Rozległa i specjalistyczna tematyka zajęć, szczególnie siedmiu bloków zajęć do wyboru oraz seminariów magisterskich daje wyraz szerokiego spektrum badań podejmowanych w Instytucie Germanistyki i wskazuje na to, że program studiów jest nowoczesny i opiera się na treściach zgodnych z najnowszymi kierunkami oraz trendami badań językoznawczych, literaturoznawczych i kulturoznawczych.

Treści kształcenia pozwalają studentom na osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się oraz uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka niemieckiego na poziomie C1 w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Treści programowe są kompleksowe – obejmując najczęściej różne ujęcia i wieloaspektowość prezentowanych zagadnień – i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów. Przykładowo na studiach pierwszego stopnia, seminarium z *historii literatury niemieckojęzycznej* (I rok), obejmuje treści powiązane z omawianymi lekturami: Wprowadzenie do literatury wczesnego średniowiecza; Polityka kulturalna Karolingów, w tym pierwsze zapisy w języku niemieckim; Merseburger Zauberspürche; Jak rozumieć literaturę wieków średnich? Lektura A. Guriewicza Jednostka w dziejach Europy wprowadza do świata literatury średniowiecznej Europy; Hildebrandslied; Literatura rozwiniętego średniowiecza. Kontekst społeczny i polityczny. Nowe wątki w literaturze. Czym była słynna miłość dworska?; Liryka Waltera von der Vogelweide (wybór); Epika dworska, epos rycerski – Parzival Wolframa von Eschenbach – wybrane epizody / księgi; Nibelungenlied (wybór) np. z I Aventure 1 i 2. Strofa oraz 1-3 strofa z II Aventure; O literaturze z pogranicza oralności i piśmiennictwa; Ogólne informacje na temat niemieckiego humanizmu i reformacji; O głupocie ludzkiej. Erazm „Pochwała głupoty” i Das Narrenschiff Sebastiana Brandta (wybór); Marcin Luter. Sendbrief vom Dolmetschen, Ein feste Burg ist unser Gott. W tle tekstów Lutra Herfried Münkler Die Deutschen und ihre Mythen; Wprowadzenie do literatury barokowej. Poezja (wybór). Gryphius np. „Vanitas..; „Thränen des Vaterlandes”; Wybór wierszy Fleminga, Gerhardtta, Silesiusa; Simplicissimus Grimmelshausena. Roz. 1-10 ks. 1, uzupełniająco: Das Treffen in Telgte Güntera Grassa; Dramat barokowy. Do wyboru: Fragmenty

dramatów Andreea Gryphiusa (Catharina von Georgien, Leo Armenius). Uzupełniająco: Słowackiego Księżę niezłomny; filozofia i literatura oświecenia. Wątki, tematy, formy literackie; Was ist Aufklärung Kanta; Poezja oświecenia: Albrecht von Haller, Friedrich von Hagedorn, Friedrich G. Klopstock; Lessing: wątki teologiczne na przykładzie dramatu Nathan der Weise; Lessing: koncepcje dramatu mieszczańskiego na przykładzie Emilii Galotti/ Minny von Barnhelm. Lista lektur (która jest aktualizowana co semestr, indywidualnie przez każdego prowadzącego zajęcia) i zawarte w sylabusie treści wskazują, że umożliwiają one studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności (a więc: [zna i rozumie] historię literatury krajów niemieckiego obszaru językowego, podstawy komparatystyki literackiej, powiązania historii i nauki o kulturze, literaturze krajów niemieckiego obszaru językowego z innymi dziedzinami nauki, [potrafi] wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje oraz rozwijać umiejętności badawcze z zakresu kultury i literatury krajów niemieckiego obszaru językowego oraz komparatystyki kulturowej i literackiej). Kompleksowość treści jest wyraźnie widoczna na studiach drugiego stopnia. Przykładowo, wykład monograficzny (zajęcia do wyboru, blok komunikacja międzykulturowa) dotyczący problematyki badań porównawczych w odniesieniu do szeroko rozumianej kultury obejmuje następujące treści: wprowadzenie w teorię i praktykę porównywania kultur oraz ich przejawów w relacjach między Polakami a Niemcami; definicje kultury, obszary kultury, kulturoznawstwo jako dyscyplina naukowa i jej różnorodne aspekty; miejsce germanistyki w naukach humanistycznych, ze szczególnym uwzględnieniem kulturoznawstwa, badania kontrastywne w sferze kultury; rozróżnienie między kulturoznawstwem, krajoznawstwem a niemcoznawstwem; niemcoznawstwo jako dyscyplina kulturoznawcza; historia i teraźniejszość niemcoznawstwa w Polsce i na świecie; przesłanki porównywania kultur; pola porównywania kultur; czynniki wpływające na postrzeganie kultury rodzimej i obcej; porównanie wybranych zjawisk kulturowych w Polsce i w Niemczech. Przytoczone treści są powiązane bezpośrednio z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, szczególnie z efektem: „[zna i rozumie] zjawiska naukowe i kulturalne w Polsce i krajach niemieckojęzycznych, a zwłaszcza ma pogłębioną wiedzę o powiązaniach nowych badań i trendów w tych zakresach z innymi dyskursami humanistycznymi”.

Treści programowe dla zajęć służących przygotowaniu zawodowemu nauczycieli są usystematyzowane, logicznie rozdzielone pomiędzy kolejnymi semestrami studiów i powiązane z właściwymi etapami edukacyjnymi. Ich zakres jednak nie zawsze odpowiada w pełni treściom wynikającym z efektów uczenia się sformułowanym w standardzie kształcenia nauczycieli. Przykładowo, treści sformułowane dla zajęć *psychologia dla nauczycieli* i *pedagogika dla nauczycieli* (załącznik nr 24 do uchwały nr 532 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r.) podkreślają kontekst ich rozpatrywania, tzn. kontekst uczenia się języka niemieckiego. Takiego zawężenia nie można uznać za właściwe. Blok B (przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne) zdefiniowany w standardzie kształcenia nauczycieli ma dać podstawę wykonywania zawodu nauczyciela niezależnie od nauczanego przedmiotu. Treści kształcenia powinny mieć zatem charakter uniwersalny, powinny również wspierać osiągnięcie efektów uczenia się zdefiniowanych w standardzie kształcenia nauczyciela dla bloku przygotowania psychologiczno-pedagogicznego. Przyporządkowanie zajęć bloku przygotowania psychologiczno-pedagogicznego (zajęcia faktycznie realizowane przez studentów germanistyki: *psychopedagogika – aspekty pedagogiczne*, *psychopedagogika – aspekty psychologiczne* – wskazać należy na niespójność z planem specjalności przyjętym w załączniku nr 24 do uchwały nr 532 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r.) do dyscypliny językoznawstwo nie jest prawidłowe. Treści sformułowane dla zajęć *podstawy dydaktyki* (załącznik nr 24 do uchwały nr 532 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r.) nie odpowiadają

w pełni efektem uczenia się sformułowanym dla bloku zajęć C w standardzie kształcenia nauczycieli. Część z nich odpowiada efektom uczenia się zdefiniowanym dla zajęć bloku D standardu kształcenia nauczycieli.

Czas trwania studiów został prawidłowo określony w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) i umożliwi osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się spójnych z kształceniem o profilu ogólnoakademickim. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć na studiach stacjonarnych na obu poziomach i na studiach niestacjonarnych na drugim stopniu studiów jest poprawnie oszacowany i stwarza warunki do osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się właściwych dla kierunku germanistyka oraz na realizację treści kształcenia w wyznaczonym czasie.

W ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, na studiach stacjonarnych studenci mają uzyskać według założeń programowych 110,5 pkt. ECTS na studiach pierwszego stopnia oraz 114 pkt. ECTS na studiach drugiego stopnia, natomiast na niestacjonarnych studiach drugiego stopnia 115 pkt. ECTS, zatem warunek, by co najmniej połowa programu studiów była realizowana w tej postaci jest teoretycznie spełniony. Rozplanowanie poszczególnych grup i zajęć w procesie kształcenia ma charakter sekwencyjny. Sposób rozplanowania zajęć, z zajęciami o charakterze propedeutycznym poprzedzającymi zajęcia wymagające bardziej zaawansowanej wiedzy, sprzyja realizacji treści kształcenia i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się właściwych dla kierunku germanistyka. Właściwa jest również sekwencja zajęć w bloku zajęć przygotowujących studentów do wykonywania zawodu nauczyciela.

Zajęcia na kierunku germanistyka prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów oraz seminariów/proseminariów. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach nie budzą zastrzeżeń. Zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia przeważają formy zajęć sprzyjające aktywnej postawie studenta i rozwijaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych do prowadzenia badań, zgodnie z ogólnoakademickim profilem studiów. Zapewnia to program oparty o bogatą i różnorodną ofertę seminariów na studiach pierwszego stopnia oraz seminariów i zajęć siedmiu bloków zajęć wybieralnych na studiach stacjonarnych oraz seminariów i zajęć pięciu bloków zajęć wybieralnych na niestacjonarnych drugiego stopnia.

Wymóg, zgodnie z którym program studiów powinien umożliwić studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, jest spełniony. Na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia wybór obejmuje głównie *seminaria licencjackie*, zajęcia: *przedmiot wybieralny I-V*, zajęcia niekierunkowe, na studiach drugiego stopnia wybieralne są prawie wszystkie zajęcia/grupy zajęć. Zapewniony przez Uczelnię wybór zajęć niekierunkowych na kierunku germanistyka pozwala w pełni na elastyczne kształtowanie kształcenia przez studentów. Dużym atutem programu jest możliwość wyboru zajęć bloków I-VII (*historia kultury i komparatystyka kulturowa, komunikacja międzykulturowa, glottodydaktyka, językoznawstwo z elementami tłumaczeń, historia literatury i komparatystyki literackiej, polsko-niemieckie studia transkulturowe* (współprowadzone ze Sławistyką i Germanistyką na Uniwersytecie w Tybindze)). Studenci obu stopni studiów mają możliwość wyboru bloku zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela języka niemieckiego. Wyjątkowo wysoki udział zajęć wybieralnych w programie studiów drugiego stopnia stanowi niewątpliwie ważny atut w taki sposób zaprojektowanego kształcenia, jednak niesie ze sobą niebezpieczeństwo

niezrealizowania wszystkich ogólnych efektów uczenia się zdefiniowanych dla kierunku germanistyka w odniesieniu do dyscypliny literaturoznawstwo i językoznawstwo, na co wskazano już powyżej.

Plan studiów obejmuje zajęcia i grupy zajęć związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w zakresie dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których został przyporządkowany kierunek. Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w tych dyscyplinach na obu poziomach studiów stacjonarnych i drugim stopniu studiów niestacjonarnych pozwala stwierdzić, że spełniony jest wymóg, zgodnie z którym wymiar ww. zajęć powinien obejmować nie mniej niż 50% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie.

Plan studiów obejmuje kształcenie kompetencji w zakresie języka niemieckiego do poziomu C1 na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Blok zajęć z praktycznej znajomości języka obcego na pierwszym stopniu studiów stacjonarnych obejmuje 780 godzin dydaktycznych i 47 pkt. ECTS oraz na drugim stopniu studiów stacjonarnych 210 godzin dydaktycznych i 17 pkt. ECTS. Na drugim stopniu studiów niestacjonarnych blok zajęć z praktycznej znajomości języka obcego obejmuje 112 godzin dydaktycznych i 14 pkt. ECTS. Program uwzględnia również zajęcia poświęcone kształceniu w ramach drugiego języka obcego, niebędącego językiem specjalności.

Programy studiów pierwszego stopnia i studiów drugiego stopnia przyjęte uchwałą nr 414 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie programów studiów na Uniwersytecie Warszawskim nie wykazują explicite liczby punktów, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych. Należy jednak zaznaczyć, że wymóg ten jest realizowany przez studentów germanistyki, poprzez zaliczenie obowiązkowych zajęć niekierunkowych ujętych w programie studiów pierwszego stopnia i studiów drugiego stopnia.

Program studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia nie przewiduje zajęć w całości prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W kartach niektórych zajęć pojawiają się metody stosujące takie techniki, co należy uznać za pożądane wsparcie. Są one wykorzystywane są w charakterze wspomagającym proces uczenia się. Na niestacjonarnych studiach drugiego stopnia 384 godzin z puli 512 dydaktycznych przewidzianych na realizację całego programu prowadzonych jest w formie zdalnej.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku specjalizacji nauczycielskiej są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy. Liczba godzin zajęć oraz punktów ECTS w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela to 390 godzin i 22 ECTS zajęć oraz 150 godzin praktyk (6 ECTS) – informacja z uchwały nr 532 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r. W ramach przygotowania z zakresu psychologiczno-pedagogicznego (blok B) 2/3 zajęć realizowana jest w formie wykładów i ćwiczeń (120 godzin dydaktycznych), a pozostałe zajęcia (60 godzin dydaktycznych) są zintegrowane z realizacją praktyk zawodowych. Forma wykładu dla zajęć *podstawy dydaktyki* nie jest właściwa dla efektów uczenia się w zakresie umiejętności określonych dla tych zajęć w standardzie kształcenia nauczycieli.

W opisie koncepcji kształcenia zaprezentowano szeroki wachlarz stosowanych metod i technik kształcenia, które są dobierane adekwatnie do realizowanych efektów uczenia się i treści. Dominuje podejście interaktywne, wykorzystujące metody problemowe i przede wszystkim aktywizujące,

stosowane głównie podczas ćwiczeń, konwersatoriów i seminariów. Wdrażane są formy dydaktyczne oparte na pracy zespołowej oraz zadania projektowe, np. w ramach takich zajęć, jak: *praktyczna nauka języka niemieckiego, przedmiot wybieralny I–V* (np. grupa zajęć współprowadzona z Polską Operą Królewską), *dydaktyka nauczania języka niemieckiego, psychologia – warsztaty zintegrowane, pedagogika – warsztaty zintegrowane, różnice kulturowe między Polakami a Niemcami*. W opisie koncepcji kształcenia nie opisano stosowanych metod zdalnych, stwierdzając: „W formie zdalnej są prowadzone jedynie: szkolenie BHP (w formie kursu internetowego), wykład z Podstaw ochrony własności intelektualnej (obowiązkowy na 1 roku studiów I stopnia) oraz przedmiot Technologie informacyjne (przedmiot obowiązkowy dla studiów I stopnia) czy przedmiot Zajęcia specjalizacyjne (jedna grupa) oferowany w ramach wspólnej oferty dydaktycznej Sojuszu 4EU+przedmiot.” Należy jednak zauważyć, że w formie zdalnej prowadzona jest większość zajęć na studiach niestacjonarnych. Również w ramach studiów stacjonarnych wykorzystywane są pomocniczo zdalne metody kształcenia, na co wskazują zapisy w kartach zajęć.

Należy podkreślić, że Uczelnia zapewnia dostęp do nowoczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej. Istnieje możliwość wykorzystywania narzędzi Google GSuite: Google Meet oraz Google Classroom, a także Zoom (w ramach licencji wykupionej przez UW). Uczelnia posiada również ogólnouniwersytecką platformę e-learningową Kampus. W związku z pandemią i wzrostem wykorzystania tego narzędzia Uniwersytet uruchomił dodatkową platformę Kampus Student. Do przeprowadzania egzaminów zdalnych wykorzystywana jest odrębna platforma Kampus Egzaminy.

Stosowane w kształceniu metody kształcenia uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a stosowanie ich w nauczaniu i uczeniu się służy osiągnięciu przez studentów zamierzonych efektów uczenia się.

Wskazane w kartach zajęć metody kształcenia są ukierunkowane na stymulowanie studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Studenci przygotowują referaty, prace pisemne, uczestniczą także w realizacji projektów, wykonują ćwiczenia praktyczne. Warte podkreślenia jest włączanie dyskusji do zajęć prowadzonych w formie wykładu (np. wykład z *gramatyki kontrastywnej*). Taki zabieg dydaktyczny, aktywizujący studentów z jednej strony, z drugiej strony umożliwiający wykładowcy doprecyzowanie przekazywanych treści, dokonanie pewnych uzupełnień i być może weryfikacji własnych metod prezentowania nowych treści, jest jak najbardziej godny polecenia do zastosowania również na innych zajęciach w formie wykładu. Jednak nie we wszystkich kartach zajęć wskazano metody dydaktyczne.

Zarówno stosowane na kierunku formy zajęć, jak i wykorzystywane przez wykładowców metody dydaktyczne w pełni umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz udziału studentów w pracach badawczych w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa, do których kierunek jest przyporządkowany.

Stosowane metody kształcenia umożliwiają osiągnięcie poziomu C1 w ramach języka niemieckiego na studiach pierwszego stopnia (stacjonarnych) i studiach drugiego stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych).

Stosowane metody kształcenia pozwalają na dostosowanie procesu kształcenia, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do potrzeb studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

Metody i techniki kształcenia na odległość stosowane są na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia w ramach wybranych zajęć wyłącznie pomocniczo lub jako alternatywa, w sytuacji, gdy zajęcia nie mogą odbyć się w formie stacjonarnej i stanowią jedynie formę wsparcia zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Na studiach niestacjonarnych metody i techniki kształcenia na odległość stosowane są w większym zakresie, również w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

W programie studiów na kierunku germanistyka uwzględniono ścieżkę nauczycielską, w ramach której realizowane są praktyki zawodowe. Efekty uczenia się sformułowane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć w ramach zajęć specjalnościowych, a ich osiągnięcie zapewniają powiązane z nimi treści programowe, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także odpowiednie umiejscowienie w planie studiów. Na pierwszym etapie studiów zaplanowano trzy rodzaje praktyk: psychologiczno-pedagogiczną o charakterze obserwacyjnym od drugiego roku w wymiarze 30 h (1 ECTS), wstępną praktykę dydaktyczną w wymiarze 30 h (1 ECTS), zasadniczą praktykę dydaktyczną od trzeciego roku studiów w wymiarze 90 h (4 ECTS) (w tym 30 h obserwacji lekcji oraz 60 h samodzielnie przeprowadzonych). Łącznie 150 godzin praktyk, którym przypisano 6 ECTS.

Uczelnia zapewnia studentom miejsca praktyk. Studenci mogą również wybrać je samodzielnie po akceptacji opiekuna praktyk, infrastruktura oraz wyposażenie tych miejsc są zgodne ze specyfiką kształcenia specjalnościowego i stwarzają możliwość prawidłowej realizacji praktyk, a zakres wykonywanych w ich ramach zadań odpowiada treściom programowym ocenianego kierunku.

Studenci mają możliwość odbywania praktyk w szkołach podstawowych i w szkołach ponadpodstawowych. Uczelnia niewłaściwie wskazuje w dokumentach regulujących organizację praktyk (np. Wstępna praktyka dydaktyczna dla zawodu nauczyciela) przedszkola i inne placówki realizujące kształcenie i wychowanie. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela w pkt. 1.2 wyraźnie określa, że „Standard nie ma zastosowania do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka”.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się na podstawie formalnie przyjętych i opublikowanych zasad odbywania praktyk zawodowych na ocenianym kierunku, określonych w wytycznych do realizacji praktyk przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela języka niemieckiego oraz zarządzeniu Rektora. Zawarte w nich zostały cele, procedury praktyk, miejsca i formy realizacji, osoby odpowiedzialne za nadzór nad praktykami, ich zadania, obowiązki studenta-praktykanta, a także warunki zaliczania praktyk. Realizację praktyk koordynuje uczelniany opiekun praktyk, który pozostaje w kontakcie telefonicznym z opiekunami w miejscach praktyk, ale nie prowadzi hospitacji zajęć.

Weryfikacja efektów uczenia się obejmuje wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne na podstawie dokumentacji określonej dla monitorowania przebiegu praktyk (dziennika praktyk zawierającego: zapis przebiegu praktyki, opinię opiekuna praktyk, samoocenę studenta; arkusza oceny lekcji pokazowej, portfolio: zawierającego materiały opracowane przez praktykanta oraz rozmowy ewaluacyjnej uczelnianego opiekuna praktyk ze studentem, zakończonej wystawieniem oceny w dzienniczku i w USOS).

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się zakładanych dla praktyk oraz sposób dokumentowania ich przebiegu są trafnie dobrane i umożliwiają sprawdzenie efektów uczenia się przez studentów.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Na powyższe mają również wpływ kompetencje, doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk.

Program praktyk podlega corocznej ocenie z udziałem studentów i przedstawicieli praktykodawców, z którymi Uczelnia współpracuje, działający w Radzie Programowej kierunku.

Kształcenie w formie stacjonarnej odbywa się od poniedziałku do piątku w blokach 1,5 godzinnych od godz. 8.00 do 18.15, a w formie niestacjonarnej realizowane jest w trybie 8 zjazdów (I rok sobota od godz. 8.00 do 18.15, niedziela od godz. 9.45 do 14.45, drugi rok sobota od godz. 8.00 do 18.15), przeciętnie dwa razy w miesiącu. Czas zajęć uwzględnia też robienie krótkich przerw w trakcie ich prowadzenia. Rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych jest zgodne z zasadami higieny pracy i nauki: umożliwia systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Plan zajęć nie przewiduje tzw. okienek. Na III roku w semestrze letnim zaplanowano dla studentów jeden dzień wolny, co może być pomocne dla studentów przygotowujących prace dyplomowe. Na studiach niestacjonarnych zaplanowano zajęcia od godz. 8.00 do 18.15, co wydaje się być ogromnym obciążeniem dla studentów, szczególnie podczas zajęć prowadzonych wyłącznie zdalnie. Z informacji przedstawionych przez kierownictwo Instytutu wynika, że taki rozkład zajęć był wnioskowany przez samych studentów. Harmonogramy zajęć są opiniowane przez Samorząd Studencki.

Czas przewidziany na sesje egzaminacyjne jest prawidłowy, a okres przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. Liczba egzaminów w sesji nie przekracza 5 (taka liczba egzaminów występuje tylko w jednym semestrze na studiach pierwszego stopnia).

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach literaturoznawstwo i językoznawstwo, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinach.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją oraz dobór miejsc praktyk oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy, za wyjątkiem niezgodności dotyczącej realizacji przez studentów germanistyki praktyk w przedszkolach i innych placówkach realizujących kształcenie i wychowanie. Standard kształcenia nauczycieli nie ma zastosowania do kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Treści programowe w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela obejmują zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy określonych dla bloków A, B, C i D, jednak wyprofilowanie treści zajęć *przygotowania psychologiczno-pedagogicznego* i zajęć *podstawy dydaktyki* na kontekst nauczania języka niemieckiego nie jest właściwe. Niewłaściwe jest rozpatrywanie treści zajęć przygotowania psychologiczno-pedagogicznego w kontekście dyscypliny językoznawstwo. Niewłaściwe jest również przypisanie zajęć *podstawy dydaktyki* tylko do jednej dyscypliny językoznawstwo. Niezgodne ze standardem kształcenia nauczycieli jest włączanie do tych zajęć treści charakterystycznych dla efektów uczenia się sformułowanych dla bloku D (Przygotowanie dydaktyczne do nauczania pierwszego lub kolejnego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych lub kolejnych zajęć).

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niepełnej realizacji zajęć bloku przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przyjętego w uchwale nr 532 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr 414 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 maja 2019 r.

w sprawie programów studiów na Uniwersytecie Warszawskim (zastąpienie zajęć *psychologia dla nauczycieli, pedagogika dla nauczycieli* innymi zajęciami);

2. niewłaściwego zawężenia treści zajęć bloku *przygotowania psychologiczno-pedagogicznego* i zajęć *podstawy dydaktyki* do kontekstu nauczania języka niemieckiego (zapisy w uchwale nr 532 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr 414 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie programów studiów na Uniwersytecie Warszawskim);
3. niewłaściwej formy prowadzenia zajęć *podstawy dydaktyki* (wykład zamiast ćwiczenia), obejmujących realizację efektów uczenia się w zakresie umiejętności (brak spójności z zapisami w uchwale nr 532 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 22 kwietnia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr 414 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie programów studiów na Uniwersytecie Warszawskim);
4. prowadzenia zajęć bloku *przygotowania psychologiczno-pedagogicznego* i zajęć *podstawy dydaktyki* w języku niemieckim.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się uzupełnienie dokumentacji programu studiów o informacje dotyczące uzyskiwanej liczby ECTS w zakresie nauk społecznych.
2. Rekomenduje się usunięcie problemów technicznych związanych z obsługą systemu USOS i uzupełnienie wszystkich kart zajęć o dane w rubryce: metody dydaktyczne.
3. Rekomenduje się dokonanie korekty zapisów w dokumentacji dotyczącej praktyk zgodnie ze standardem kształcenia nauczycieli.
4. Rekomenduje się uwzględnienie hospitacji jako formy nadzoru uczelnianego opiekuna praktyk.

Zalecenia

1. Zaleca się realizację programu kształcenia nauczycieli zgodnie z właściwą uchwałą Senatu Uniwersytetu Warszawskiego (uchwała nr 414 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie programów studiów na Uniwersytecie Warszawskim).
2. Zaleca się właściwe – zgodne ze standardem kształcenia nauczycieli – sformułowanie treści kształcenia dla bloku zajęć *przygotowania psychologiczno-pedagogicznego* i zajęć *podstawy dydaktyki*, które pozwolą na zrealizowanie efektów uczenia się określonych dla bloków zajęć B i C, oraz właściwe przyporządkowanie tych zajęć do dyscyplin naukowych.
3. Zaleca się zmianę formy prowadzenia zajęć *podstawy dydaktyki* z wykładu na ćwiczenia, a tym samym zastosowanie się do zapisów właściwej uchwały Senatu Uniwersytetu Warszawskiego (uchwała nr 414 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie programów studiów na Uniwersytecie Warszawskim).

4. Zaleca się prowadzenie zajęć bloku *przygotowania psychologiczno-pedagogicznego* i zajęć *podstawy dydaktyki* w języku polskim (ewentualnie z elementami języka niemieckiego).
5. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia na kierunek germanistyka jest posiadanie świadectwa dojrzałości, posiadanie matury międzynarodowej, matury europejskiej lub matury zagranicznej. Kryterium są oceny na świadectwie maturalnym z języka polskiego, matematyki, języka niemieckiego oraz z jednego przedmiotu do wyboru spośród wskazanej puli przedmiotów. W postępowaniu kwalifikacyjnym decyduje liczba uzyskanych punktów. Maksymalną liczbę punktów w postępowaniu kwalifikacyjnym na studia pierwszego stopnia otrzymują laureaci i finaliści Olimpiady Języka Niemieckiego. Zasady rekrutacji są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia.

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia na kierunek germanistyka jest posiadanie dyplomu licencjata, magistra, inżyniera lub równoważnego oraz znajomość języka niemieckiego minimum na poziomie B2 (potwierdzoną certyfikatem uprawnionej instytucji bądź egzaminem szkoły wyższej). O przyjęcie na studia ubiegać się mogą absolwenci wszystkich kierunków. Podstawą kwalifikacji jest pozytywny wynik rozmowy kwalifikacyjnej. Rozmowa składa się z pytań, za każde kandydat może uzyskać od 0 do 10 pkt. Rozmowa prowadzona jest w języku niemieckim i sprawdza zainteresowania kandydatów językiem, kulturą i literaturą krajów niemieckiego obszaru językowego. Główne zagadnienia rozmowy kwalifikacyjnej obejmują: 1) z zakresu literaturoznawstwa: kierunki badań literaturoznawczych, klasyfikacja gatunków literackich, najważniejsze tendencje w literaturze i kulturze krajów niemieckiego obszaru językowego po roku 1945, kino, teatr, muzyka krajów niemieckiego obszaru językowego po 1945 roku; 2) z zakresu językoznawstwa: dziedziny językoznawstwa ogólnego i stosowanego, definicja języka i jego funkcje, kierunki badań językoznawczych, klasyfikacja genetyczna języka niemieckiego. Łączna liczba punktów możliwych do uzyskania podczas rozmowy: 30, a minimalna liczba punktów konieczna do zdania rozmowy kwalifikacyjnej: 18, przy czym kandydat musi uzyskać minimum 6 punktów za każdą odpowiedź. Podczas rozmowy kwalifikacyjnej nie są sprawdzane predyspozycje badawcze czy zainteresowania naukowe kandydata, co wydawałoby się wskazane ze względu na profil studiów. Zasady rekrutacji są przejrzyste, pozwalają na selektywny dobór kandydatów posługujących się językiem niemieckim na poziomie umożliwiającym osiągnięcie poziomu C1 na zakończenie studiów.

Zasady rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów, gdyż przewidują uwzględnianie zarówno nowej, jak i starej matury oraz matury międzynarodowej i zagranicznej z odpowiednimi przelicznikami punktowymi. Zasady rekrutacji zapewniają osobom z niepełnosprawnością pełny udział w procesie rekrutacji, który odbywa się drogą elektroniczną, a zasady nie zawierają żadnych elementów wykluczających osoby z niepełnosprawnością.

Dla kierunku germanistyka nie zdefiniowano warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego na studia w roku akademickim 2023/2024 (ani w latach ubiegłych) na podstawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów.

Na stronie internetowej Instytutu w zakładce dla kandydatów pierwszego stopnia studiów umieszczona jest informacja, że absolwent studiów może pracować „jako nauczyciel języka niemieckiego w przedszkolu, szkole podstawowej i ponadpodstawowej (po uzyskaniu uprawnień, tj. zrealizowaniu bloku zajęć i praktyk pedagogicznych dedykowanych przyszłym nauczycielom języka niemieckiego zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ministerialnymi). Absolwent, który zdobył uprawnienia do wykonywania zawodu nauczyciela osiągnął efekty uczenia się założone w rozporządzeniu MNISW z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, zał. 1, s. 8-11)”. Nie wynika z tej informacji jasno, że uprawnienia do wykonywania zawodu nauczyciela można uzyskać dopiero po skończeniu studiów pierwszego i drugiego stopnia. Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku informacji zamieszczonej w zakładce dla kandydatów studiów drugiego stopnia: „Studenci mogą uzyskać uprawnienia do nauczania przedmiotu język niemiecki na wszystkich etapach edukacyjnych”. Na studia drugiego stopnia przyjmowani są absolwenci różnorodnych kierunków studiów, niekoniecznie kierunków studiów, których programy zapewniają realizację bloku A wymaganego w standardzie zarówno na poziomie studiów pierwszego stopnia, jak i studiów drugiego stopnia, lub jednolitych studiów magisterskich. W postępowaniu rekrutacyjnym należałoby przewidzieć kryteria weryfikacji efektów uczenia się wymaganych w standardzie kształcenia nauczycieli w odniesieniu do kandydatów chcących uzyskać uprawnienia do wykonywania zawodu nauczyciela. Za niewłaściwą należy uznać informację, według której absolwent studiów pierwszego lub drugiego stopnia uzyskuje kwalifikacje na wszystkich etapach edukacyjnych. Realizowany na kierunku germanistyka standard kształcenia nauczycieli umożliwia zdobycie kwalifikacji na II i III etapie edukacyjnym.

Regulamin studiów Uniwersytetu Warszawskiego uwzględnia możliwość przenoszenia i uznawania wyników (punktów ECTS i ocen) uzyskanych w innych uczelniach, krajowych i zagranicznych. Kierownik jednostki dydaktycznej wyznacza studentowi przenoszącemu się z innej uczelni, wznawiającemu studia, zmieniającemu kierunek lub formę studiów, termin i sposób uzupełnienia różnic programowych, biorąc pod uwagę osiągnięte dotychczas przez studenta efekty uczenia się. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich a adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Proces dyplomowania na kierunku germanistyka regulują następujące dokumenty: 1) Regulamin Studiów na Uniwersytecie Warszawskim, wprowadzony uchwałą nr 441 Senatu UW z dnia 19 czerwca 2019 r. (rozdziały VI i VIII); 2) Uchwała nr 4 Rady Dydaktycznej dla kierunku studiów germanistyka z dnia 10 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowych zasad procesu dyplomowania na kierunku germanistyka, składających się ze: szczegółowych zasad przygotowania i oceny pracy dyplomowej, szczegółowych zasad przeprowadzania egzaminu dyplomowego, szczegółowych zasad monitorowania procesu dyplomowania oraz wewnętrzne regulacje dotyczące zasad przygotowywania prac dyplomowych i procedur związanych z przeprowadzaniem egzaminów dyplomowych, do których należą: dokument „praca dyplomowa – wymagania formalne i merytoryczne”, dokument „seminarium dyplomowe – zagadnienia egzaminacyjne I i II stopień”, dokument „praca dyplomowa – wniosek o zatwierdzenie tematu pracy”, dokument „praca dyplomowa – wzór dwóch pierwszych stron”, dokument „komisja – wniosek o powołanie komisji egzaminacyjnej”. Wymienione dokumenty zamieszczone są na stronie

internetowej Instytutu Germanistyki. Ponadto na stronie Instytutu Germanistyki znajdują się informacje dotyczące procesu dyplomowania, uwzględniające formę składania pracy dyplomowej, termin złożenia pracy dyplomowej w formacie .pdf w systemie APD oraz warunki wydania dyplomu. Przyjęte zasady dyplomowania są specyficzne dla kierunku germanistyka. Dla prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia i studiach drugiego stopnia przedstawiono wytyczne różnicujące wymagania w zależności od stopnia studiów. Progresu kompetencji badawczych nie uwzględniają wytyczne sformułowane dla prac z zakresu językoznawstwa i opublikowane na stronie internetowej Instytutu. Progres kompetencji uwzględniają listy zagadnień sformułowane oddzielnie dla egzaminów dyplomowych na studiach pierwszego stopnia i studiach drugiego stopnia w powiązaniu z obszarami badawczymi poszczególnych zakładów Instytutu Germanistyki.

Przyjęte zasady dyplomowania są trafne, gdyż odpowiadają ogólnoakademickiemu profilowi studiów. Efekty uczenia się sformułowane dla zajęć *seminarium dyplomowe* wskazują na badawczy charakter prac dyplomowych. Odnoszą się do zastosowania wiedzy teoretycznej w opracowaniu problemu badawczego, znajomości wybranych zagadnień z zakresu literaturoznawstwa, językoznawstwa i ich prezentacji w pracy dyplomowej, umiejętności analizy tekstów, wyciągania krytycznych wniosków, definiowania i rozwiązania problemu badawczego.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zostały opisane w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Warszawskiego. Określono w nim warunki zaliczania i powtarzania semestrów, skreślenia studenta z listy studentów oraz przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów komisyjnych. Regulamin Studiów zobowiązuje władze Uniwersytetu do podejmowania działań zmierzających do stwarzania studentom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia. W Uczelni funkcjonuje procedura racjonalnego dostosowania procesu kształcenia przysługująca każdemu studentowi z niepełnosprawnością, który otrzyma stosowną zgodę kierownika jednostki dydaktycznej. Studentowi z niepełnosprawnością przysługuje indywidualny tryb studiowania. Student z niepełnosprawnością może wnioskować u kierownika jednostki dydaktycznej o urlop zdrowotny. Na terenie Uczelni działa Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych. Stworzone na Uczelni warunki zapewniają równe traktowanie wszystkich studentów z procesie oceniania efektów uczenia się, nie wpływając przy tym na jakość kształcenia.

W Regulaminie Studiów Uniwersytetu Warszawskiego określono skalę stosowanych ocen oraz ogólne zasady zaliczania zajęć. Zasady przeprowadzania egzaminów i zaliczeń określa również uchwała nr 6 Rady Dydaktycznej dla kierunku studiów germanistyka z dnia 20 października 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących przeprowadzania egzaminów i oceniania w Instytucie Germanistyki UW. Szczegółowe zasady i kryteria zaliczenia poszczególnych zajęć są opisane w sylabusach, jednak nie wszystkie sylabusy zawierają takie dane. Powodem tych braków mogą być problemy techniczne, zgłaszane przez pracowników Instytutu Germanistyki podczas wizytacji.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie kształcenia, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zapewniają one bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność ocen oraz określają tryb przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Regulamin studiów Uniwersytetu Warszawskiego określa zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych (podważanie oceny z egzaminu lub zaliczenia) związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia formułuje wytyczne skierowane do rad dydaktycznych lub kierownika jednostki dydaktycznej w sprawach dotyczących standardów i procedur postępowania w przypadku nieetycznego uzyskiwania przez studentów zaliczeń zajęć i egzaminów czy przygotowywania prac zaliczeniowych i dyplomowych z naruszeniem prawa, w tym praw autorskich. W związku z dynamicznym rozwojem systemów generatywnej sztucznej inteligencji i wynikającą z niego koniecznością dostosowywania kształcenia akademickiego, Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia podjęła 8 grudnia 2023 r. uchwałę w sprawie wytycznych dotyczących korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji w procesie kształcenia. W przyjętej przez URK uchwale znalazły się wytyczne i rekomendacje skierowane zarówno do studentów, jak i nauczycieli akademickich.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość: są różnorodne, specyficzne i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Do stosowanych na kierunku germanistyka głównych metod weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się należą: egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium pisemne, kolokwium ustne, test, projekt, esej, prezentacja multimedialna, a także dyskusja i udział w zajęciach, wypowiedź ustna i udział w dyskusji, przy czym dominującymi formami są testy, egzaminy pisemne i prezentacje. Z analizy sylabusów zajęć wynika, że co do zasady metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są zróżnicowane, specyficzne, a także zapewniają skuteczność weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się sformułowanych dla określonych zajęć. Przykładem może być sylabus zajęć *historia Niemiec*. Dla weryfikacji ogólnych efektów uczenia się (K_W01, K_W07, K_W08, K_U03) (szczegółowe efekty nie zostały sformułowane), w brzmieniu „student zna i rozumie: specyfikę kultury krajów niemieckiego obszaru językowego i jej znaczenie oraz podstawy komparatystyki kulturowej; powiązania historii i nauki o kulturze, literaturze krajów niemieckiego obszaru językowego z innymi dziedzinami nauki; podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie nauki o kulturze i literaturze oraz w zakresie komparatystyki kulturowej i literackiej; student potrafi: rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury, procesów i zjawisk kulturowych, właściwych dla krajów niemieckiego obszaru językowego oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym” zaplanowano następujące metody: obecność na wykładzie oraz wyniki egzaminu ustnego. Dodatkowo sformułowano następujące kryteria: „Na egzaminie wymagana jest: znajomość zagadnień przedstawionych na wykładzie (60% oceny końcowej), przygotowanie własnej wypowiedzi dotyczącej historii krajów niemieckojęzycznych na podstawie wybranych przez

studenta dwóch lektur książek historycznych (40% oceny końcowej). Kryteria oceny: znajomość faktografii (kluczowych dla historii krajów niemieckojęzycznych postaci, wydarzeń i dat), samodzielność, wnikliwość i kulturowy charakter interpretacji określonych faktów historycznych, sposób wykorzystania stanu badań (bibliografii), kompozycja wypowiedzi (celowość, logika, przejrzystość)". Przytoczone zapisy w rubryce karty zajęć dot. metod i kryteriów oceniania są prawidłowe, metody oceniania są dostosowane do założonych efektów uczenia się, celów kształcenia i treści zajęć. Procentowe wartości poszczególnych komponentów składających się weryfikację efektów uczenia się zostały również uwzględnione m.in. w sylabusie zajęć *gramatyka kontrastywna – aktywność na zajęciach (20%), frekwencja (20%), test zaliczeniowy (60%)*. Przedstawione na potrzeby oceny prace etapowe poświadczają prawidłowość stosowanych metod weryfikacji. Przykładem może być lista zagadnień dla zajęć *leksykologiczna analiza języka* obowiązująca na sprawdzianie, która odpowiada treściom kształcenia i efektom uczenia się. Forma sprawdzianu została zmieniona w stosunku do zapisu w sylabusie – z formy pisemnej na formę ustną. Zmiana ta wydaje się dopuszczalna z uwagi na dodatkowy zapis, pojawiający się również w innych sylabusach, „w zależności od cyklu”. Zastosowane metody weryfikacji efektów uczenia się, jak i kryteria oceny, w przypadku zajęć *leksykologiczna analiza języka* należy uznać za prawidłowe.

Metody weryfikacji efektów uczenia się zidentyfikowane w sylabusach w zdecydowanej większości są różnorodne i specyficzne oraz prawidłowo dobrane do efektów modułowych i przedmiotowych, zapewniając ich rzetelną i skuteczną weryfikację. Jednak ze względu na brak w wielu sylabusach szczegółowych efektów uczenia się trudno ocenić ich skuteczność. W licznych sylabusach pozostawiono wykładowcom wybór pomiędzy wieloma metodami weryfikacji, w innych pojawia się tylko informacja o egzaminie, bez wskazania, czy jest to egzamin ustny czy pisemny, oraz bez zdefiniowania kryteriów oceniania, np. w sylabusie zajęć *artyści niemieckiego obszaru językowego i ich związki z Polską*.

Metody weryfikacji i oceny dają możliwość sprawdzenia i oceny opanowania języka niemieckiego na poziomie C1 na obu stopniach studiów oraz drugiego języka obcego na poziomie B2 (studia pierwszego stopnia) oraz drugiego języka obcego na poziomie B2+ według ESOKJ (studia drugiego stopnia).

Na studiach stacjonarnych nie prowadzi się kształcenia na odległość. Kształcenie na odległość odbywa się na studiach niestacjonarnych./

Metody weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w zakresie zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela są różnorodne i obejmują m.in: egzamin pisemny w formie testu, projekt, micro-teaching, referat, prezentację. Metody weryfikacji efektów sformułowanych dla zajęć najczęściej zostały dobrane adekwatnie i umożliwiają ich skuteczną weryfikację, jednak nie gwarantuje to, że spełnione są wymagania zawarte w standardach kształcenia, zgodnie z którymi efekty w zakresie wiedzy weryfikowane są za pomocą egzaminu (pisemnego lub ustnego), natomiast efekty związane z umiejętnościami wymagają bezpośredniej obserwacji studenta w czasie wykonywania działań właściwych dla danego zadania zawodowego. Np. w przypadku zajęć *podstawy dydaktyki*, które są prowadzone wyłącznie w formie wykładu, poszczególne efekty sformułowane dla zajęć odniesione są do wszystkich trzech kategorii efektów w standardzie (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne) i wszystkie są weryfikowane za pomocą dwóch metod: obecność na wykładzie i test. Treść testu (przedłożonego z materiałami do oceny) ani tym bardziej obecność na wykładzie nie weryfikuje osiągnięcia wszystkich założonych efektów uczenia się.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych i dzienników praktyk. Przedłożone do wglądu zespołu oceniającego prace etapowe potwierdzają różnorodność stosowanych form, choć zdecydowanie najczęściej stosowaną metodą są prace pisemne. Tematyka prac dostosowana jest do poziomu i profilu kształcenia oraz deklarowanych w sylabusach efektów uczenia się, a także dyscyplin, do których przyporządkowany został kierunek. Do części przedłożonych prac jednak nie dołączono oceny, kryteriów oceniania, co uniemożliwia ewaluację skuteczności i rzetelności stosowanych metod. W przypadkach, kiedy do prac dołączone zostały oceny (punkty lub komentarze), przyznana punktacja jest prawidłowa, a komentarze w pełni trafne i zasadne.

Głównymi dokumentami potwierdzającymi realizację praktyk w przypadku specjalizacji nauczycielskiej są:

- dzienniki praktyk (zapis czynności studenta w kolejnych tygodniach, opinia nauczyciela opiekuna, samoocena studenta);
- arkusz oceny lekcji pokazowej;
- portfolio (6 scenariuszy lekcji oraz 3 arkusze w języku niemieckim przedłożone do oceny w IG) omówione podczas rozmowy ewaluacyjnej uczelnianego opiekuna praktyk ze studentem.

Prace dyplomowe, które powstają na kierunku realizują model pracy badawczej właściwy dla badań podstawowych i spełniają wymagania profilu ogólnoakademickiego. Prace dyplomowe pozwalają zweryfikować zakładane dla kierunku efekty uczenia się, gdyż zorientowane są one na znajomość terminologii i metodologii oraz zastosowanie jej w pracach analitycznych typowych dla badań podstawowych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa. Tym samym, prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się. Przedłożone do wglądu zespołu oceniającego prace dyplomowe potwierdzają osiągnięcie przez studentów wiedzy i umiejętności właściwych dla 6 i 7 poziomu PRK stopniu, odpowiednio: zaawansowanym i pogłębionym. Wystawione oceny są zasadniczo adekwatne. Natomiast recenzje prac są rzetelne i bezstronne, wskazując zarówno na mocne, jak i słabe strony prac. Studenci wykazują się umiejętnością prowadzenia badań i stosowania adekwatnej metodologii.

Studenci kierunku germanistyka są autorami lub współautorami publikacji naukowych. W materiałach udostępnionych zespołowi oceniającemu wykazano autorstwo i współautorstwo studentów artykułów w naukowym czasopiśmie z zakresu glottodydaktyki *Neofilolog* oraz w monografii naukowej z tego samego obszaru naukowego. W latach 2018-2020 studenci zrealizowali 5 mikrograntów z zakresu glottodydaktyki, finansowanych w ramach Programu Indywidualizacji Kształcenia. Interesującą inicjatywą są cykliczne studenckie konferencje naukowe dla studentów studiów drugiego stopnia organizowane w ramach współpracy z Uniwersytetem w Tybindze. Warto podkreślić, że prace dyplomowe absolwentów kierunku germanistyka są wyróżniane przez naukowe gremia naukowe. Przykładem może być praca licencjacka „Von der Erzählung zum Libretto. Zur Undine von E. T. A. Hoffmann” / „Od opowiadania do libretta. O Undynie E. T. A. Hoffmanna” została przyjęta do prezentacji podczas międzynarodowego spotkania Junge E.T.A. Hoffmann-Forschung organizowanego przez Towarzystwo E.T.A. Hoffmanna w Bambergu (29.10.2021) oraz do publikacji na stronie Towarzystwa.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są w przypadku większości zajęć zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Prace etapowe, projekty studenckie, dzienniki praktyk, prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niewłaściwie dobranych metod weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się zdefiniowanych dla przedmiotu *podstawy dydaktyki*;
2. błędnego założenia dot. nadawanych kwalifikacji do nauczania języka niemieckiego na wszystkich etapach edukacyjnych;
3. braku określonych warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego na studia na podstawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się usunięcie problemów technicznych związanych z obsługą systemu USOS i uzupełnienie wszystkich kart zajęć o dane w rubryce: metody i kryteria oceniania.

2. Rekomenduje się ściślejsze powiązanie metod weryfikacji z zakładanymi dla zajęć efektami uczenia się oraz wprowadzenie mechanizmu zapewniającego zamieszczanie oceny na pracach etapowych.
3. Rekomenduje się sformułowanie specyficznych dla poziomu kształcenia merytorycznych kryteriów dla przygotowywania prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia oraz prac dyplomowych studiach drugiego stopnia przygotowywanych w ramach wszystkich seminariów.

Zalecenia

1. Zaleca się ustalenie właściwych metod weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się dla zajęć *podstawy dydaktyki*.
2. Zaleca się właściwe dla faktycznie uzyskiwanych kwalifikacji w ramach kształcenia nauczycieli skonstruowanie programu praktyk oraz rzetelne informowanie kandydatów na studia i studentów w tym zakresie.
3. Zaleca się zdefiniowanie warunków i trybu postępowania rekrutacyjnego na studia na podstawie potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów.
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W bieżącym roku akademickim zajęcia na kierunku germanistyka prowadzi łącznie 48 osób zatrudnionych na umowę o pracę, w tym 30 osób w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych i 18 osób w grupie pracowników dydaktycznych. Pięć osób prowadzi zajęcia na podstawie umowy cywilnoprawnej. Zajęcia na germanistyce prowadzą także nauczyciele reprezentujący dyscypliny subsydiarne dla kierunku, jak filozofia i nauki o kulturze fizycznej.

Nauczyciele akademicy posiadają udokumentowany dorobek naukowy w dyscyplinach: językoznawstwo (17 osób), literaturoznawstwo (30 osób). Kilkoro pracowników ma dorobek naukowy mieszczący się w więcej niż jednej dyscyplinie. Wśród kadry dydaktycznej kilkoro pracowników ma doświadczenie poza pracą na uczelni jako tłumacze, w tym jako tłumacze przysięgli, a także nauczyciele języków obcych w szkołach państwowych oraz nauczyciele języka na różnego rodzaju kursach.

Zdecydowana większość osób prowadzących zajęcia na kierunku systematycznie pomnaża dorobek naukowy i posiada bieżące publikacje w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, czyli w dyscyplinach, do których przyporządkowany został oceniany kierunek. Dorobek naukowców i naukowców z Instytutu Germanistyki jest bogaty i różnorodny, obecny w polskiej i międzynarodowej przestrzeni naukowej. Wyniki badań publikowane są w renomowanych czasopismach naukowych (polskich i zagranicznych) i wydawnictwach. Potencjał kadrowy pod względem dorobku i doświadczenia zawodowego jest adekwatny dla prowadzonego kierunku. Potencjał naukowy osób prowadzących zajęcia na kierunku germanistyka jest adekwatnie wykorzystywany w konstruowaniu programu studiów, szczególnie dotyczy to zajęć wybieralnych, co potwierdziły rozmowy z pracownikami.

W grupie nauczycieli akademickich związanych z kształceniem germanistycznym, w tym w zakresie praktycznej nauki języka niemieckiego, znajdują się cztery osoby z tytułem profesora, szesnaście osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz dwadzieścia osiem osób ze stopniem doktora nauk humanistycznych. Siedemnaście osób reprezentuje wiodącą dla kierunku dyscyplinę naukową językoznawstwo, a trzydziestu pracowników literaturoznawstwo. Jedna osoba reprezentuje dyscyplinę naukową historia. Struktura kwalifikacji kadry naukowo-dydaktycznej jest stabilna i proporcjonalna. Także liczebność kadry w stosunku do liczby osób studiujących nie budzi żadnych zastrzeżeń. Umożliwia to prawidłową realizację zajęć na kierunku germanistyka.

Pomimo odpowiedniej struktury kadry, na podstawie przekazanej zespołowi oceniającemu dokumentacji można jednak wskazać nieliczne przypadki, w których dorobek naukowy nie odpowiada zakresowi określone w nazwie zajęć i wyznaczonym im celom (zajęcia *technologie informacyjne* prowadzone są przez osobę z dorobkiem naukowym w dyscyplinie literaturoznawstwo) lub w ogóle nie jest znany, jak w przypadku dwóch osób prowadzących zajęcia *współczesne trendy w nauce języków obcych*.

Kryteria doboru nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku germanistyka są transparentne i adekwatne do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć na studiach o profilu ogólnoakademickim. Dominującą zasadą przydziału zajęć jest uwzględnienie dorobku naukowego prowadzących, ich doświadczenia i kompetencji dydaktycznych. O doborze nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć decyduje ich dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe. Przyjęte zasady i procedury są – poza wskazanymi wyjątkami – skuteczne. Właściwe wykorzystanie potencjału naukowego kadry jest widoczne np. przy powierzaniu zajęć powiązanych z procesem dyplomowania i/lub opieki nad pracami dyplomowymi osobom, które prowadzą badania podstawowe w danej dyscyplinie. Także funkcja recenzenta prac dyplomowych powierzana jest osobom, których dorobek naukowy koreluje z dyscypliną, w której napisano te prace. Potwierdza to wysoki poziom wybranych prac dyplomowych.

Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Wielu z nich to pracownicy z długim stażem zawodowym związanym z pracą dydaktyczną na uczelniach, ale także jako nauczyciele w szkołach państwowych i w szkołach językowych. Są twórcami podręczników akademickich, autorskich programów i materiałów dydaktycznych oraz autorami publikacji naukowych wykorzystywanych w procesie dydaktycznym. Kadra badawczo-dydaktyczna kierunku germanistyka bierze czynny udział w projektach badawczych, także międzynarodowych oraz aktywnie popularyzuje zagadnienia naukowe, np. w formie warsztatów i wykładów. Do istotnych osiągnięć dydaktycznych zaliczyć można np. organizowanie warsztatów dla osób studiujących i uczących się, tworzenie materiałów dydaktycznych do nauki j. niemieckiego czy też takie projekty jak „Ponad Granicami. Język, historia, kultura i społeczeństwo w oczach młodych ludzi z Polski i z Niemiec”, „2020 – Polska i Niemcy dla młodych ludzi” i „Erinnerungsorte mitteleuropäischer Koexistenz” oraz aktywności realizowane z osobami studiującymi germanistykę w ramach autorskiego programu „Język specjalistyczny w turystyce”. Wysoki poziom kompetencji merytorycznych i dydaktycznych kadry potwierdziły także przeprowadzone hospitacje wybranych zajęć.

Pracownicy etatowi, którzy prowadzą zajęcia na kierunku germanistyka, wykazują racjonalne obciążenie dydaktyczne, zgodnie z ustaloną w UW wysokością pensum, która spełnia wymogi ustawowe. Ewentualne godziny ponadwymiarowe przydzielane za zgodą pracownika i nie przekraczają

ustalonych limitów. Biorąc zatem pod uwagę całość obciążenia godzinowego wszystkich osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku oraz liczbę osób zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, można stwierdzić, że umożliwiają one prawidłową realizację zajęć.

W jednostce prowadzącej kierunek germanistyka realizowana jest stabilna i skuteczna polityka kadrowa, adekwatna do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Jej celem jest zapewnienie kadry badawczo-dydaktycznej i dydaktycznej o wysokich kwalifikacjach zawodowych. Metody i kryteria doboru oraz rekrutacji kadry są transparentne. Procedury zatrudnienia na stanowisku nauczyciela akademickiego opisane są w zarządzeniu nr 104 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 19 września 2019 r. Zatrudnienie nauczycieli akademickich następuje w trybie otwartego konkursu, a gdy nie jest to wymagane lub w przypadku odstąpienia od przeprowadzania konkursu w trybie § 107 ust. 6 Statutu Uczelni, to również w trybie awansu wewnętrznego, ponownego zawarcia umowy o pracę na tym samym stanowisku lub przeniesienia na stanowisko w innej grupie pracowników Uniwersytetu (wymagania kwalifikacyjne określone są w Statucie UW). Głównymi kryteriami oceny są dorobek naukowy i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne pracownika. Wymagania kwalifikacyjne i kompetencyjne opiniuje i weryfikuje komisja ds. zatrudniania na stanowiskach nauczycieli akademickich. Awans, ponowne zatrudnienie na tym samym stanowisku na czas nieokreślony, przeniesienie na stanowisko w innej grupie pracowników następuje po przeprowadzeniu oceny dorobku oraz perspektyw dalszego rozwoju nauczyciela akademickiego. Satisfakcjonujące funkcjonowanie opisanych procedur zostało potwierdzone w rozmowach z osobami zatrudnionymi w Instytucie Germanistyki.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku germanistyka są oceniani przez osoby studiuje w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem poprzez prowadzoną w Uczelni ankietyzację w formie elektronicznej oraz przez przeprowadzane hospitacje zajęć. System hospitacji zajęć dotyczy wszystkich pracowników. Dominującą formą są hospitacje kompleksowe, oceniające całokształt procesu kształcenia. Możliwe jest także przeprowadzanie hospitacji skierowanych na ocenę jednego problem oraz hospitacji kontrolnych. Zasady i kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich określają: zarządzenie nr 9 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie określenia trybu, zasad i kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich oraz zarządzenie nr 86 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 9 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie określenia trybu, zasad i kryteriów oceny okresowej nauczycieli akademickich. Ocena okresowa przeprowadzana jest nie rzadziej niż raz na cztery lata i obejmuje ocenę aktywności w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej oraz podnoszenia kompetencji zawodowych i przestrzegania przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także o własności przemysłowej. Oceny dokonuje właściwa komisja oceniająca. Oceny dokonuje się odrębnie w odniesieniu do każdego rodzaju obowiązków badawczych lub dydaktycznych odpowiednio do stanowiska i grupy pracowników, a także obowiązków organizacyjnych i podnoszenia kompetencji zawodowych. Ankiety studenckie i hospitacje zajęć nie są elementami składowymi okresowej oceny nauczycieli akademickich, ale są brane pod uwagę. Do zapoznania się z wynikiem oceny zobowiązani są: oceniany nauczyciel akademicki, dziekan lub kierownik ogólnouniwersyteckiej jednostki organizacyjnej, w której nauczyciel akademicki wykonuje swoje obowiązki, bezpośredni przełożony ocenianego nauczyciela akademickiego lub osoba, która na wniosek bezpośredniego przełożonego wystawiła opinię ocenianemu nauczycielowi. Odwołanie nauczyciela akademickiego od negatywnej

oceny okresowej rozpatruje Rektor po zapoznaniu się z rekomendacjami Zespołu ds. wstępnego rozpatrzenia odwołania. Wyniki okresowych przeglądów kadry i ankiet studenckich mają wpływ na politykę kadrową i mogą skutkować formułowaniem oczekiwań odnoszących się do indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Osoby studiujące dokonują co najmniej raz w roku akademickim oceny nauczycieli akademickich w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem. Podstawą powyższej oceny uwzględniającej w szczególności jakość prowadzonych zajęć dydaktycznych jest ankieta przeprowadzona wśród studentów i doktorantów uczęszczających na zajęcia prowadzone przez danego nauczyciela akademickiego. Studentki i studenci nie otrzymują jednak zagregowanej i nie odnoszącej się do poszczególnych osób informacji zwrotnej na temat wyników ankietyzacji oraz podjętych działaniach projakościowych.

Uczelnia w pełni zaspokaja potrzeby szkoleniowe kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku. Umożliwia to stałe i systematyczne podnoszenie kompetencji osób prowadzących zajęcia i gwarantuje studiującym germanistykę odpowiedni poziom dydaktyczny. Przykładowo w latach 2020-2023 dla kadry dydaktyczno-naukowej realizowane były szkolenia w ramach następujących inicjatyw: „Programu zintegrowanych działań na rzecz rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego” (ZIP), „Programu Doskonałość Dydaktyczna Uczelni” (DDU) oraz „Inicjatywy Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (IDUB). Prowadzący zajęcia na kierunku germanistyka brali udział m.in. w następujących szkoleniach: „Coachingowe podejście w dydaktyce”, „Flipped classroom i blended learning – efektywne zastosowanie elementów nauczania zdalnego w projektowaniu procesu dydaktycznego na poziomie akademickim”, „Feedback, czyli informacja zwrotna w dydaktyce (ewaluacja procesu dydaktycznego)”, „Inteligencja emocjonalna w pracy wykładowcy”, „Narzędzie internetowe Canva w dydaktyce”, „Strategie motywowania studentów”, „Emisja głosu dla wykładowców”, „Detekcja generowanego tekstu” (szkolenie organizowane przez Wydział Neofilologii, w którym uczestniczyło kilkanaścioro pracowników Instytutu Germanistyki). Doskonalone były także tzw. kompetencje miękkie np. w zakresie wsparcia studiujących ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i w kryzysie psychicznym – „Warsztaty z kontaktu z osobą po kryzysie psychicznym w dydaktyce akademickiej”, „Kryzysy psychiczne- zaburzenia depresyjne. Sposoby komunikowania się ze studentami w depresji”, „Kryzysy psychiczne – zaburzenia lękowe. Sposoby komunikowania się ze studentami z zaburzeniami lękowymi” i inne. Osoby prowadzące zajęcia na germanistyce miały także możliwość rozwijania własnych kompetencji badawczych w zakresie wykorzystywania narzędzi informatycznych („Korpusy językowe: metodologia badań korpusowych i narzędzia do analizy danych. Wprowadzenie do platformy Sketch Engine”) oraz strategii publikacyjnych. Wszystkie osoby prowadzące zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przeszły odpowiednie przeszkolenie. Różnorodność, ilość, regularność i jakość oferowanych przez UW szkoleń oceniane są przez osoby pracujące w Instytucie Germanistyki bardzo wysoko.

Uczelnia wspiera rozwój naukowy nauczycieli akademickich poprzez finansowanie awansów naukowych, publikacji, krajowych i zagranicznych kwerend bibliotecznnych czy dofinansowanie udziału w konferencjach naukowych oraz szkoleniach podwyższających kwalifikacje zawodowe lub dydaktyczne. Wsparcie to jest wystarczające i satysfakcjonujące dla pracowników.

Realizowana w Uczelni polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadku zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec kadry prowadzącej.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez osoby studiujące zakładanych efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiającą prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadre do ustawicznego rozwoju. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się dokonanie korekt w obsadzie zajęć uwzględniających potencjał kadrowy kierunku.
2. Rekomenduje się pełniejsze uwzględnienie ocen osób studiujących w ocenie okresowej nauczycieli akademickich.
3. Rekomenduje się przekazywanie informacji zwrotnej na temat wyników oceny nauczycieli akademickich przez osoby studiujące (ankietyzacji) oraz podjętych działaniach pro jakościowych społeczności studenckiej.

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na kierunku germanistyka odbywają się w budynku Wydziału Neofilologii przy ul. Dobrej 55. Jest to jeden z najnowocześniejszych obiektów Uniwersytetu Warszawskiego, nagradzany za swoją architekturę i rozwiązania zapewniające dostępność. Znaczną część budynku stanowią pomieszczenia

dydaktyczne, pozostała część to strefy relaksu, w tym pokoje socjalne i pokój dla rodzica. W budynku znajdują się 92 sale dydaktyczne o zróżnicowanej wielkości, 70 pomieszczeń administracyjnych, 39 pomieszczeń naukowo-badawczych, 7 sal konferencyjnych, sale komputerowe, sala multimedialna, która może pomieścić ponad 150 osób i jest wyposażona w kabiny tłumaczy, laboratoria językowe, w tym laboratorium EEG i laboratorium fonetyczne Wydziału Neofilologii, które wykorzystywane jest w kształtowaniu kompetencji językowych na kierunku germanistyka. Posiadane oprogramowanie zainstalowane w laboratoriach językowych jest właściwe i wskazane do nauczania języka. Pozwala bowiem na osiągnięcie efektów uczenia się związanych z fonetyką języków obcych.

Sal wykorzystywane do zajęć dydaktycznych wyposażone są w zestawy audiowizualne – rzutniki komputerowe z ekranem lub wieloformatowym monitorem, tablice suchościeralne, w niektórych salach znajdują się tablice multimedialne. W budynkach uniwersyteckich jest dostępna bezpłatna sieć Wi-Fi. Sale wykładowe są wyposażone w komputery stacjonarne z dostępem do Internetu i infrastrukturę umożliwiającą podłączenie komputerów przenośnych. Wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych jest nowoczesne, sprawne i nie odbiegające od aktualnie używanych w działalności dydaktycznej i naukowej. Umożliwia ono w pełni efektywne kształcenie językowe i prawidłową realizację pozostałych zajęć.

W przypadku przygotowania do nauczania na pozostałych etapach edukacyjnych nie przewidziano dedykowanych miejsc lub sal do prowadzenia dydaktyki szczegółowej języka niemieckiego oraz angielskiego, wyposażonych w adekwatne pomoce naukowe, dydaktyczne czy podręczniki szkolne stosowane w nauczaniu szkolnym na etapie edukacyjnym, do którego kwalifikacje otrzymuje student.

Kierunek germanistyka nie dysponuje natomiast pracownią dydaktyczną, które szczególnie przydatna byłaby dla studentek i studentów realizujących specjalizację nauczycielską. Byłaby ona wyposażona w adekwatne pomoce naukowe, dydaktyczne i podręczniki szkolne stosowane w nauczaniu języka niemieckiego na etapach edukacyjnych, do których kwalifikacje otrzymują studium.

Przydział sal dydaktycznych dokonywany jest systemowo przez planistów w cyklu semestralnym. Pierwszeństwo rezerwacji mają kierunki prowadzone przez Wydział Neofilologii, w tym germanistyka. Wszelkie korekty dokonywane są na bieżąco, zgodnie z potrzebami.

Uczelnia posiada również własną ogólnouniwersytecką platformę e-learningową, która wykorzystywana jest do zajęć i egzaminów w trybie zdalnym. W przypadku kształcenia na odległość studenci mają zapewniony dostęp do wszelkich koniecznych elementów struktury informatycznej.

Budynek mieści także pomieszczenia biblioteki, w tym czytelnię, pomieszczenia pracownicze, pomieszczenia socjalne dla pracowników i osób studiujących, także pomieszczenie dla rodzica z dzieckiem. Działy w holach pełnią rolę stref relaksu: wyposażone są w stoliki, pufy, fotele oraz kanapy. Budynek mieści dwa obiekty gastronomiczne. W garażu znajduje się także rowerownia z miejscem na 120 rowerów. Lokalizacja oraz układ i funkcjonalności obiektu stwarzają przyjazne warunki do studiowania, rekreacji i odpoczynku.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna zapewnia bezpieczeństwo pod względem higieny pracy, a zasady korzystania z niej są zgodne z przepisami BHP. Studenci mają zapewniony dostęp do sieci bezprzewodowej poza godzinami zajęć w celu wykonywania zadań i realizacji projektów. Obsługa studentów odbywa się poprzez system USOS administrowany centralnie.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa i biblioteczna jest w pełni dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i zapewnia możliwości ich pełnego udziału w kształceniu i prowadzeniu

działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej. Dotyczy to zarówno zlikwidowanych barier architektonicznych, np. poprzez wykorzystanie podjazdów i wind, drzwi wyposażone w automatykę drzwiową, otwierane za pomocą przycisku, windy z informacją głosową i wypukłymi przyciskami, jak i dostępności dla osób z dysfunkcją narządu słuchu (poprzez zainstalowanie pętli indukcyjnych w aulach oraz udostępnianie sprzętu wspierającego) oraz z dysfunkcją wzroku (poprzez udostępnianie nakładek, lup, powiększalników itp.), pomieszczenia oznaczone tabliczkami z podpisami brajlowskimi zawierającymi numer i nazwę pomieszczenia. Zastosowane udogodnienia umożliwiają również osobom z niepełnosprawnościami korzystanie z zaplecza sanitarnego (w momencie rozpoczęcia studiów osoby te otrzymują rzut budynku z zaznaczonymi toaletami).

Wpływ na zwiększenie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami ma również łatwy i powszechny dostęp do narzędzi i technologii informatycznych i multimedialnych – pomocą w tym zakresie służy Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON). W salach dydaktycznych umieszczono 10% krzesel z pulpitemi dla osób leworęcznych i dodatkowo stół z blatem dla osoby z niepełnosprawnością ruchową. W razie potrzeby BON wypożycza także słuchawki wyciszające, przygotowuje pokoje wyciszeni i organizuje egzaminy np. w wyciszonych kabinach oraz dostarcza specjalnie opracowane materiały cyfrowe lub wydruki 3D (np. na zajęcia z fonetyki dla osób słabowidzących).

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie są dostosowane do liczby osób studiujących oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz samodzielny udział w tej działalności.

Studentki i studenci germanistyki poprzez swoje konta biblioteczne mają dostęp do zasobów Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego (BUW): książek, czasopism, zbiorów specjalnych i zinwentaryzowanych zasobów elektronicznych, także do e-zbiorów obejmujących ponad 100 baz z artykułami naukowymi. Zasoby te w niewielkim stopniu uwzględniają artykuły niemieckojęzyczne. Dostęp do baz jest możliwy zarówno z komputerów domowych, jak i komputerów w sieci uniwersyteckiej. Od bieżącego roku akademickiego biblioteka UW jest otwarta całodobowo, częściowo w trybie bezobsługowym. Po godzinie 21.00 możliwe jest korzystanie na miejscu ze zbiorów w strefie wolnego dostępu, z wi-fi i e-zbiorów. Przez całą dobę można odbierać z księżkomatu książki zamówione wcześniej. Szczególnie ważna dla osób studiujących germanistykę jest możliwość korzystania z mieszczącej się w budynku Biblioteki Wydziału Neofilologii (z częściowym dostępem wolnym), która między innymi gromadzi zbiory biblioteczne – książki, czasopisma, zbiory specjalne i audiowizualne – dostosowane do potrzeb osób studiujących i prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku (ok. 80.000 egzemplarzy). Są to teksty literackie z krajów niemieckiego obszaru językowego i ich opracowania krytyczne, publikacje z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, glottodydaktyki i przekładoznawstwa, piśmiennictwo dotyczące kultury i sztuki obszarów niemieckojęzycznych, polskie przekłady literatury niemieckojęzycznej; podręczniki do nauki języka niemieckiego itp. Prenumerowane są dwa tytuły czasopism: „Germanistik” i „Die Zeit”, w formie darowizny otrzymywany jest tygodnik „Focus”. Zasoby biblioteczne obejmują czasopisma naukowe właściwe dla ocenianego kierunku, w tym powiązane z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany, w tym czasopisma glottodydaktyczne. Ponadto regularnie przygotowywane są zgodnie z zaleceniami nauczycieli akademickich tzw. aparaty semestralne. Godziny otwarcia BWN (10.00-18.00 w dni powszednie) są odpowiednie dla pracowników i osób studiujących. Godziny otwarcia dla studiujących niestacjonarnie dostosowywane są do harmonogramów zjazdów.

Zasoby biblioteczne są aktualne (aktualizowane na bieżąco) i zgodne w zakresie tematyki i zasięgu językowego z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz umożliwiają w pełni przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności przez osoby studiuje kierunek germanistyka.

Zasoby biblioteczne nie obejmują jednak pozycji wykazanych w sylabusach jako literatura podstawowa w przypadku następujących zajęć metody badań tekstów historycznych (zapis zgodny z przedłożonymi sylabusami): R. Bergmann / P. Pauly / C. Moulin-Fankhändel: Alt- und Mittelhochdeutsch, Arbeitsbuch zur Grammatik der älteren deutschen Sprachstufen und zur deutschen Sprachgeschichte, Vandenhoeck&Ruprecht, Göttingen 1999; T. Hennings: Einführung in das Mittelhochdeutsche, de Gruyter, Berlin; New York 2001; E. Meineke / J. Schwerdt: Einführung in das Althochdeutsche, Ferdinand Schöningh, Paderborn; München; Wien; Zürich 2001; G. Wolff: Arbeitstexte für den Unterricht, Deutsche Sprachgeschichte, Philipp Reclam jun. Stuttgart 1999.

W czytelni znajdują się stanowiska do pracy własnej dla 30 osób (z możliwością dostawienia dodatkowych krzeseł), 5 komputerów z dostępem do Internetu i 3 skanery, a także fotokopiarka, na której pracownicy mogą powielać materiały dydaktyczne na zajęcia. Sprawność sprzętu jest na bieżąco monitorowana. Biblioteka przystosowana jest do udostępniania swoich zasobów osobom z niepełnosprawnościami w sposób zindywidualizowany.

Uczelnia prowadzi bieżący monitoring bazy dydaktycznej – dokonują go pracownicy administracyjni. Służy on weryfikacji stanu technicznego oraz określenia bieżących potrzeb np. naprawczych. Dwa razy w roku dokonywane są kompleksowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej i informatycznej, która obejmuje ocenę sprawności, funkcjonalności i aktualności sprzętów, specjalistycznego oprogramowania oraz pomieszczeń i ich wyposażenia technicznego pomieszczeń i ich dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się na kierunkach prowadzonych przez Wydział Neofilologii UW, w tym na germanistyce. W przeglądach tych nie biorą udziału nauczyciele akademicy i osoby studiuje.

Infrastruktura biblioteczna podlega systematycznym przeglądom. Zbiory biblioteczne są na bieżąco aktualizowane, zgodnie z potrzebami dydaktyki i prowadzonych badań naukowych. Propozycje zakupów literatury mogą zgłaszać nauczyciele, a także osoby studiuje za pomocą formularza elektronicznego dostępnego na stronie biblioteki WN. W okresowych przeglądach infrastruktury i zasobów bibliotecznych nie biorą jednak udziału nauczyciele akademicy i osoby studiuje: mogą oni wprawdzie zgłaszać na bieżąco swoje potrzeby w Uczelni, ale ich zaangażowanie w ocenę i doskonalenie infrastruktury nie ma charakteru systemowego. Doraźnie zgłaszane są przez nauczycieli potrzeby (np. dotyczące specjalistycznego oprogramowania czy nowych pozycji wydawniczych do zakupu przez bibliotekę), ale nie są one konsultowane w większym gronie poprzez np. uczestnictwo w pracach zespołu powołanego w celu rozwoju zasobów i infrastruktury Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wyodrębnienie pracowni dydaktycznej dedykowanej dla studentów realizujących *specjalizację nauczycielską*.
2. Rekomenduje się dostosowanie zasobów bibliotecznych do wymagań dotyczących literatury przedmiotu, które zostały sformułowane w kartach zajęć.
3. Rekomenduje się poddanie systematycznej kompleksowej ocenie przez nauczycieli akademickich i osoby studiujące infrastruktury służącej kształceniu i uczeniu się oraz wykorzystanie wyników tych przeglądów w doskonaleniu infrastruktury dydaktycznej, informatycznej i bibliotecznej.

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca kierunku germanistyka z otoczeniem społeczno-gospodarczym wpisana jest w budowany od września 2020 roku systemowy model współpracy Wydziału Neofilologii ze środowiskiem

zewnętrznym i podlega etapowej modyfikacji. Powołana w październiku 2021 roku Rada Interesariuszy pełni rolę opiniodawczo-doradczą, a w jej skład wchodzi doświadczeni przedstawiciele instytucji z obszarów kultury, administracji publicznej, biznesu, branży tłumaczeniowej, oświaty i rynku mediów.

Rada Interesariuszy ma wpływ na projektowanie programu, a tym samym wspieranie rozwoju naukowego i zawodowego studentów poprzez podejmowanie decyzji dotyczących przemysłanej oferty zajęć oraz form spotkań z potencjalnymi pracodawcami, a także proponowanie miejsc praktyk zawodowych, zapewniających przygotowanie do przyszłego środowiska pracy. Warto podkreślić, że zakres powyższej współpracy opiera się na obustronnym zaangażowaniu: pracodawców na rzecz Wydziału, a pracowników naukowych i studentów na rzecz instytucji zewnętrznych. Dwa razy w roku członkowie Rady Interesariuszy spotykają się podczas walnego zgromadzenia w podgrupach dziedzin tworzonych w celu realizacji konkretnych przedsięwzięć.

W celu sprawnego i trafnego nawiązywania współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, konstruowania umów dotyczących obszarów działań, gwarantujących wzmocnienie osiągnięcia efektów uczenia się dla poszczególnych kierunków Wydziału Neofilologii (w tym germanistyki) na czas kadencji obejmującej lata 2020-2024 powołano nowe funkcje: Prodziekana do spraw badań i współpracy, Pełnomocnika Dziekana do spraw strategii i komunikacji, Pełnomocnika Dziekana do spraw współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz Pełnomocnika Dziekana do spraw współpracy z instytucjami edukacyjnymi (od 2023 r.). Działania Pełnomocników wynikają z kontaktów z Prodziekanem do spraw studenckich, kierownikami studiów i radą Samorządu Studenckiego. Część z nich jest adresowana do wszystkich studentów Wydziału, inne do studentów poszczególnych kierunków, z uwzględnieniem sylwetki absolwenta i przypisanych kierunkowi efektów uczenia się. Współpraca kierunku germanistyka z otoczeniem społeczno-gospodarczym wynika z przyjętej koncepcji oraz celów kształcenia i stanowi element systemowego rozwiązania obowiązującego na Wydziale Neofilologii, z zachowaniem odrębności wynikającej ze specyfiki kierunku. Taki model sprzyja budowaniu bardziej różnorodnej oferty zajęć, webinarium, praktyk i staży zawodowych, proponowanych w planie zajęć oraz w ramach różnych projektów. Elastyczność studenta w wyborze zajęć rozszerzających kurs podstawowy sprzyja realizacji własnej ścieżki rozwoju ukierunkowanego na zapotrzebowanie rynku pracy i planowanie własnej kariery zawodowej.

Interesariusze zewnętrzni mają wpływ na projektowanie i realizowanie kształcenia na kierunku germanistyka poprzez opiniowanie programu studiów, uczestnictwo w konstruowaniu programu zajęć wybieralnych np. dotyczących współpracy z Polską Operą Królewską czy z Niemieckim Instytutem Historycznym w Warszawie (w ramach integracji wiedzy z różnych dyscyplin w zakresie wiedzy o kulturze polskiej i krajów niemieckiego obszaru językowego). Warto zaznaczyć, że efektem współpracy z Operą Królewską było powstanie pracy dyplomowej pod tytułem „Die Hochzeit des Figaro oder doch der Susanna. Versuch einer Analyse.” Obecnie przygotowana jest modyfikacja programu studiów poprzez wprowadzenie nauczania języka niemieckiego od podstaw.

Kierunek prowadzi stałą współpracę z instytucjami zewnętrznymi o zasięgu zagranicznym (np. szwajcarsko-amerykańska firma farmaceutyczna Alcon), krajowym (np. ORE, MEIN) i lokalnym (Urząd Miasta Warszawy, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe Warszawy, województwa mazowieckiego oraz w różnych miejscowościach w Polsce).

Wśród różnych form współpracy ważne miejsce zajmuje oferta szkoleń, poszerzająca program studiów, mająca na celu kształtowanie kompetencji zawodowych, zgodnych z aktualnymi trendami na rynku pracy, uwzględniająca prowadzenie zajęć przez potencjalnych pracodawców. Studenci germanistyki

mieli możliwość uczestniczenia w kursie "coolTUTOR"(2021/2022), który przygotowywał do roli tutorów międzynarodowych, dzięki któremu studenci uzyskali kompleksowy zestaw narzędzi i kompetencje społeczne niezbędne do pracy z osobami z terenów dotkniętych kryzysem humanitarnym, w tym osób należących do innych kręgów kulturowych.

Kompetencje przydatne studentom w przyszłej pracy zawodowej nabywane są również w ramach wolontariatów, np. podczas konferencji Stowarzyszenia Germanistów Polskich (10-11 czerwca 2022 r.), Światowego Kongresu Języków Obcych (27-29 czerwca 2022 r.) czy w ramach współpracy ze szkołą na Powiślu w zakresie pomocy edukacyjnej dzieciom z Ukrainy. Istotne doświadczenie zapewniają praktyki zawodowe i staże realizowane w adekwatnych do kierunku instytucjach zewnętrznych (np. w Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży).

Dla jak najlepszego przygotowania studentów do zawodu nauczyciela Uczelnia podpisała w 2022 roku z Miastem Stołecznym Warszawa porozumienie dotyczące realizacji projektu "Warszawska sieć przedszkoli i szkół ćwiczeń Uniwersytetu Warszawskiego", w ramach którego studenci realizowali praktyki zawodowe w wybranych szkołach. Doskonaleniu kompetencji związanych z zawodem nauczyciela sprzyja współpraca z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Centralną Komisją Egzaminacyjną, dzięki której udział studentów w szkoleniu i pełnienie funkcji obserwatora podczas pisemnej części egzaminu maturalnego z języka niemieckiego w sesji wiosennej w roku szkolnym 2022/2023 umożliwił im poznanie wymagań, procedur i sposobu egzaminowania w polskim systemie oświaty, a także wpłynął na umiejętność opracowania materiałów do nauki języka niemieckiego.

Skutek tych działań widoczny jest w weryfikacji efektów uczenia się w ewaluacji praktyk, bieżących informacji od wykładowców i studentów, a przede wszystkim uwidaczniany jest poprzez zatrudnianie absolwentów kierunku przez współpracujące z Instytutem instytucje zewnętrzne. Losy studentów germanistyki monitorowane są w ramach ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów studentów (ELA), z którego wynika, że absolwenci obu stopni studiów szybko znajdują zatrudnienie.

Na ocenianym kierunku prowadzone są systematyczne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie zmian w programie studiów, stopnia spełniania oczekiwań praktyk przez studentów i pracodawców, a także pozyskiwania miejsc pracy. Co dwa lata na poziomie Wydziału dokonuje się analizy tej współpracy podczas posiedzenia Rady Interesariuszy, w ramach Kolegiów Dziekańskich oraz podczas zebrań prodziekana do spraw studenckich z kierownikami studiów.

Na poziomie Instytutu Germanistyki ewaluacja przeprowadzana jest po zakończeniu semestru (np. w zakresie współpracy z Polską Operą Królewską), natomiast w zakresie kształcenia nauczycieli podczas zebrań Zakładu Glottodydaktyki.

Wpływ współpracy kierunku germanistyka z instytucjami zewnętrznymi na program studiów i stwarzanie warunków studentom do doskonalenia kompetencji zawodowych oceniają również sami zainteresowani poprzez swojego przedstawiciela w organach statutowych, bieżące oceny oraz wnioski zgłaszane w ankietach semestralnych.

Wyniki powyższych działań mają wpływ na doskonalenie współpracy kierunku z instytucjami zewnętrznymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku germanistyka prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia stworzyła odpowiednie warunki do umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku. Rodzaj, zakres i zasięg podejmowanych działań w tym obszarze jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia na kierunku germanistyka.

Międzynarodowa współpraca w odniesieniu do kierunku germanistyka dotyczy programu Erasmus+ oraz umów bilateralnych. Programy współpracy dotyczą wymiany osób studiujących i pracowników, wspólnych badań, konferencji naukowych i praktyk studenckich. Uczelnia umożliwia rozwój międzynarodowej aktywności studentów także poprzez realizację lektoratu z drugiego języka obcego (przede wszystkim języka angielskiego, ale także innych języków z oferty lektoratów UW) na poziomie zaawansowania B2 na studiach pierwszego stopnia w oraz B2+ na studiach drugiego stopnia.

W roku akademickim 2022/2023 Instytut Germanistyki posiadał podpisane umowy międzyinstytucjonalne w ramach Programu Erasmus+ z szesnastoma uczelniami partnerskimi w Niemczech, Austrii, na Litwie, w Czechach, Turcji i we Włoszech. W ramach współpracy trzech zagranicznych nauczycieli prowadziło zajęcia na kierunku, a dwóch pracowników Instytutu Germanistyki odbyło zagraniczne szkolenia STT w ramach programu BIP (Blended Intensive Programme) „Die deutsche Sprache als komplexes Diasystem”. Beneficjentami tego samego projektu było także sześciu studentów stacjonarnych i niestacjonarnych studiów drugiego stopnia. Dzięki

kolejnemu projektowi BIP „Gesellschaft, Kultur und Sprache nach 1989 im mitteleuropäischen Kontext“ zajęcia na kierunku prowadzili także pracownicy naukowcy z Czech i Łotwy. W ramach tej edycji mieszanych programów intensywnych (BIP) z wymiany międzynarodowej skorzystało dziesięciu studentów z uczelni zagranicznych, w tym sześciu z Czech, dziewięciu z Łotwy oraz dwunastu studentów kierunku germanistyka UW. W ramach mobilności studentów Erasmus+ Instytut Germanistyki przyjął na częściowe studia stacjonarne jednego studenta z Niemiec.

W roku akademickim 2023/2024 Instytut Germanistyki posiada podpisane umowy międzyinstytucjonalne w ramach Programu Erasmus+ z dwudziestoma trzema uczelniami partnerskimi w Niemczech, Austrii, Szwajcarii, na Litwie, w Czechach, Turcji i we Włoszech. W ramach tej inicjatywy dwóch pracowników naukowych Instytutu Germanistyki mogło przeprowadzić zajęcia na uczelni partnerskiej w ramach projektu BIP „Erinnerungsorte mitteleuropäischer Koexistenz” (współpraca 3 uniwersytetów z krajów UE: University of Pardubice, Latvian Academy of Culture, Uniwersytet Warszawski). W ramach projektu BIP z wymiany międzynarodowej skorzysta czternastu studentów studiów stacjonarnych pierwszego stopnia Instytutu Germanistyki. Zespół oceniający bardzo wysoko ocenia wielokrotne uczestnictwo Instytutu Germanistyki w mieszanych programach intensywnych (BIP) z partnerami zagranicznymi. Działania te wymiennie przyczyniają się do podniesienia jakości kształcenia na kierunku germanistyka, w tym przede wszystkim wpływają na wzrost stopnia umiędzynarodowienia tego procesu poprzez umożliwianie krótkiej, ale intensywnej mobilności fizycznej (i wirtualnej), wymianę doświadczeń i ułatwianie pracy zespołowej.

Od 2012 roku Instytut Germanistyki wspólnie z Wydziałem Sławistyki Uniwersytetu w Tybindze prowadzi blok zajęć na studiach drugiego stopnia *Polsko-Niemieckie Studia Transkulturowe*, w ramach których osoby studiujące mają możliwość semestralnego pobytu na uczelni partnerskiej. Studia kończą się wspólnym dyplomem (studia typu Joint Master Degree). Pracownicy obydwu jednostek sprawują wspólnie opiekę nad pracami magisterskimi i doktorskimi.

Ponadto jeden z pracowników (językoznawca) Instytutu Germanistyki aktywnie uczestniczył w pracach międzynarodowego zespołu badawczego (Deutsches Polen-Institut Darmstadt, Freie Universität Berlin), który w latach 2019-2022 realizował projekt naukowy „Akteure, Felder, Wege – deutsch-polnische Kommunikation: Miteinander und übereinander / Aktorzy, obszary, sposoby – komunikacja polsko-niemiecka: ze sobą i o sobie”.

Bardzo ważnym przejawem działań podejmowanych w celu umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku germanistyka z udziałem osób studiujących są następujące inicjatywy: bilingwalny projekt „Ponad granicami” we współpracy z Europejskim Uniwersytetem Viadrina, projekt „Polacy i Niemcy w europejskim imaginarium POLITYKA – SPOŁECZEŃSTWO – ŻYCIE PUBLICZNE – KULTURA” we współpracy z Uniwersytetem Europejskim Viadrina, „3x3x3 – młodzież debatuje. Trójkąt Weimarski – spotkania z przyszłością” we współpracy z Uniwersytetem w Poitiers, Uniwersytetem Strasburskim oraz Uniwersytetem w Bonn.

Proces umiędzynarodowienia na kierunku germanistyka realizowany jest przede wszystkim poprzez staże dydaktyczne dla nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+, jedno- lub dwusemestralne studia zagraniczne w ramach programu Erasmus+, uczestnictwo w zagranicznych kursach i szkoleniach oraz organizację i udział w międzynarodowych projektach i konferencjach naukowych. Istotnym czynnikiem umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku jest zatrudnienie dwóch zagranicznych nauczycieli akademickich – natywnych użytkowników języka niemieckiego. W ramach współpracy z Niemiecką Centralą Wymiany Akademickiej (DAAD) kadry

prowadzące zajęcia na germanistyce zasila lektorka lub lektor z Niemiec. Osoby studiujące na kierunku germanistyka korzystają także z oferty stypendialnej niemieckiej Fundacji Konrada Adenauera.

Studentki i studenci są informowani o możliwości aplikowania na studia poprzez stronę internetową, media społecznościowe, spotkania z koordynatorami programu Erasmus+ oraz wiadomości e-mailowe (newsletter wydziałowy).

Stopień umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku germanistyka jest wprawdzie bardzo wysoki, ale nie podlega on systemowej ocenie w odniesieniu do zakresu i zasięgu współpracy z partnerami zagranicznymi, udziału wykładowców zagranicznych w realizowaniu zajęć na kierunku oraz rodzimych nauczycieli prowadzących zajęcia w uczelniach za granicą, a także skali i mobilności osób studiujących. Wyniki tych przeglądów mogłyby zostać wykorzystane do dalszej intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Intensyfikacja stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez systematyczny udział osób prowadzących zajęcia i studiujących na kierunku germanistyka w mieszanych programach intensywny (BIP).

Rekomendacje

1. Rekomenduje się dokonywanie okresowej oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia (we współpracy z właściwymi organami Uczelni) i uwzględnienie w tych działaniach opinii osób prowadzących zajęcia i studiujących na kierunku germanistyka.

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na Uniwersytecie Warszawskim jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy dostosowane do specyfiki kształcenia. Zapewniane są odpowiednie i równe zasady przyznawania wsparcia dla wszystkich studentów. Działania podejmowane przez Uczelnię składają się na kompleksowy system, który zapewnia studentom konieczne wsparcie. Studenci kierunku germanistyka wspierani są w obszarze merytorycznym, materialnym oraz organizacyjnym.

Uczelnia zapewnia studentom merytoryczne wsparcie w przygotowaniu do działalności naukowej. Studenci mają dostęp do bazy materiałów dydaktycznych w formie online. W Instytucie w latach 2018-2021 prowadzony był tutoring dydaktyczny oraz tutoring naukowo-badawczy. Obecnie inicjatywa ta jest kontynuowana przez Wydział Neofilologii. Studenci mają możliwość angażowania się w prace naukowe prowadzone w Instytucie. Uczestniczą oni także w mikro projektach badawczych z zakresu glottodydaktyki. Studenci mogą prowadzić badania naukowe w trakcie działalności w Kole Naukowym Instytutu Germanistyki (KoNIG). Instytut umożliwia studentom udział w konferencjach oraz ich organizowanie zarówno w ramach działalności koła naukowego, jak i w ramach dodatkowych aktywności naukowych studentów. Dodatkowo studenci otrzymują oczekiwane wsparcie podczas wyjazdów w ramach Mieszanych programów intensywnych (Blended Intensive Programme – BIP), z których chętnie korzystają.

Studenci mają zapewnione również wsparcie w zakresie korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na Wydziale jest możliwość skorzystania z uczelnianej sieci internetowej eduroam. Biuro Osób z Niepełnosprawnością oferuje możliwość wypożyczenia sprzętu koniecznego do udziału w zajęciach. W Bibliotece znajduje się sprzęt komputerowy, z którego mogą korzystać studenci. W przypadku problemów technicznych studenci mają możliwość skontaktowania się z Sekcją Informatyczną Wydziału. Studenci Instytutu Germanistyki część zajęć odbywają w trybie zdalnym, o wymaganiach sprzętowych są oni informowani wcześniej.

Wsparcie studentów UW obejmuje również wsparcie studentów wybitnych. Odbywa się to zarówno na płaszczyźnie finansowej, jak i organizacyjnej. Wybitni studenci mogą ubiegać się o stypendium Rektora za wyniki w nauce oraz indywidualną organizację studiów, która odbywa się za pomocą indywidualnego programu studiów realizowanego we współpracy z opiekunem naukowym lub indywidualny plan studiów realizowany we współpracy z opiekunem naukowym. Pozwala to na modyfikację czasu trwania studiów lub zastąpienie zajęć obowiązkowych innymi.

Uczelnia wspiera również różnorodne formy aktywności studentów. Wsparcie przybiera formę zarówno finansową, jak i merytoryczną. Mogą oni rozwijać swoje zainteresowania naukowe poprzez działalność w kole naukowym Instytutu Germanistyki. Studenci Uczelni mogą również rozwijać się w zakresie sportu. Przy Uczelni działa Akademicki Związek Sportowy (AZS UW), którego członkowie biorą udział w zawodach sportowych. Studenci mogą korzystać z szerokiej oferty zajęć sportowych Uczelni i brać udział w treningach m.in. piłki siatkowej, nożnej, koszykowej, pływania, żeglarstwa, narciarstwa, aikido, badmintonu i szachów. Dodatkowo na UW funkcjonuje Studencki Klub Górski UW i Uniwersytecki Klub Alpinistyczny. Uczelnia wspiera również studentów chcących podejmować

różnorodne aktywności artystyczne i kulturowe. Na Uniwersytecie Warszawskim funkcjonują m.in. Chór Akademicki, Chór kameralny Collegium Musicum UW, Zespół Pieśni i Tańca UW „Warszawianka”, Teatr Hybrydy UW, Akademickie Radio Kampus, Telewizja Internetowa „Uniwersum”. Wsparcie studentów przebiega również w ramach możliwości poszerzenia wiedzy z zakresu przedsiębiorczości. Na Uczelni funkcjonuje Biuro Karier UW, które aktywizuje zawodowo studentów oraz wspiera ich w zakresie zdobywania i kształtowania umiejętności pozwalających znaleźć zatrudnienie. Inkubator UW wspiera studentów podczas realizowania projektów przedsiębiorczych. Wydział Neofilologii również wspiera studentów podczas wchodzenia na rynek pracy. Na Wydziale organizowane są targi pracy, które pomagają studentom kierunku germanistyka w znalezieniu pracy. Od roku akademickiego 2022/2023 wprowadzono program szkoleń adresowanych do wszystkich studentów Wydziału. Program składa się z kilku ścieżek tematycznych: Media, Dyplomacja, Tłumaczenia, Zarządzanie projektem, PR i komunikacja, Zarządzanie instytucją kultury, Zarządzanie projektem, E-commerce, Nowoczesne technologie oraz Soft Skills. W roku akademickim 2022/2023 studenci mieli do wyboru zajęcia ogólnoakademickie, które doskonaliły kompetencje przydatne na rynku pracy m.in. zajęcia z występów publicznych, komunikacji biznesowej prowadzone w języku angielskim. Dodatkowo w lipcu 2023 r. Instytut Germanistyki wprowadził *Szkołę letnią: Edukacja szyta na miarę, Specjalne i dodatkowe potrzeby uczennic i uczniów języków obcych*, która przygotowywała studentów do podjęcia pracy w sektorze edukacji.

Wsparcie studentów jest dostosowane do potrzeb różnych grup studentów oraz potrzeb indywidualnych. Budynek Wydziału jest dostosowany do osób z niepełnosprawnościami. Na Uniwersytecie Warszawskim funkcjonuje Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, które zapewnia dostępność w procesie rekrutacji, studiowania i realizacji badań naukowych. Zajmuje się ono m.in. adaptacją materiałów dydaktycznych oraz udostępnianiem i wypożyczaniem sprzętu. Osoby z niepełnosprawnościami mogą również skorzystać z usług asystenta. Dodatkowo mają oni możliwość skorzystania ze stypendium dla osób z niepełnosprawnościami. Studenci studiów niestacjonarnych mają dostosowane do swoich potrzeb godziny konsultacji nauczycieli akademickich. Zagraniczni studenci realizujący studia na UW otrzymują wsparcie w sprawach związanych z kształceniem oraz w sprawach organizacyjnych. Wsparcia udziela The Welcome Point. Uczelnia oferuje również indywidualizację procesu kształcenia, która wspiera studentów o zróżnicowanych potrzebach. Indywidualizacja procesu kształcenia możliwa jest po otrzymaniu Indywidualnego trybu i terminu zaliczenia zajęć lub Indywidualnego trybu studiowania przeznaczonego dla studentów z niepełnosprawnościami lub z chorobami przewlekłymi. Pozwala ona na modyfikację czasu trwania studiów lub zastąpienie przedmiotów obowiązkowych innymi. Studenci kierunku germanistyka mają możliwość wyboru różnych grup zajęciowych, co pozwala im na układanie planu zajęć zgodnie z własnymi potrzebami. Dzięki tak dużej elastyczności w dobrze zajęci studenci często mają możliwość pracy zawodowej jeszcze w trakcie studiów.

Skargi i wnioski mogą zostać przekazane bezpośrednio do Władz Uczelni lub Wydziału, pracowników sekretariatu, opiekuna roku, kierownika studiów oraz nauczycieli akademickich. Dyrekcja Instytutu Germanistyki dąży do zapewnienia studentom adekwatnych i bezstronnych metod rozwiązywania wszelkich trudności i konfliktów. Skargi i wnioski najczęściej są zgłaszane do nauczycieli akademickich. Istnieje możliwość zgłoszenia skargi lub wniosku za pośrednictwem wydziałowego samorządu, jednak najczęściej studenci zgłaszają je osobiście. Studenci mają możliwość odwołania się od wydanej decyzji do Rektora. Opiekunowie roku udzielają wsparcia w bieżących problemach, powoływani są oni przez Władze Wydziału wraz z Samorządem wydziałowym. W sytuacjach konfliktowych studenci mogą

skorzystać z usług Akademickiej Poradni Prawnej UW, Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów i Studenckiego Ośrodka Pomocy Prawnej, które oferują pomoc prawną w szerokim zakresie spraw i zagadnień. Działania naprawcze nie są bezpośrednio komunikowane studentom, często mogą jednak oni obserwować efekty swoich zgłoszeń.

Na Uczelni prowadzone są działania informacyjne oraz edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa, oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Szkolenie BHP prowadzone jest w postaci kursu internetowego. Na Uczelni funkcjonuje Ombudsman, do którego kompetencji należy m.in. promowanie wysokich standardów etycznych oraz alternatywnych metod rozwiązywania sporów w środowisku akademickim, identyfikowanie źródeł problemów obniżających sprawne funkcjonowanie Uczelni. Na poziomie Uczelni studentów wspierają również Koordynator ds. Antydyskryminacji oraz Komisja Rektorska ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. Na Wydziale powołano Pełnomocniczkę ds. równości. W ramach działań edukacyjnych powstały: Poradnik Antydyskryminacji dla Pracujących i Studiujących na UW, Informator dotyczący przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu na Uczelni, rekomendacje dotyczące języka niedyskryminującego na Uczelni, poradniki dla osób transpłciowych na UW. Na Uczelni przeprowadzono kampanię społeczną „Wszyscy Jesteśmy Równoważni” podejmującą temat przeciwdziałania różnym formom dyskryminacji na UW. Dodatkowo w ramach zajęć z puli ogólnouniwersyteckiej studenci mogą wziąć udział w takich zajęciach jak *kurs na Równość – przeciwdziałanie dyskryminacji na UW*, który informuje, czym jest dyskryminacja i jak należy reagować na jej przejawy. Studenci UW mogą skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej udzielanej przez Centrum Pomocy Psychologicznej. Oferta CPP obejmuje zarówno pojedyncze konsultacje jak i krótkoterminową psychoterapię.

Uniwersytet Warszawski motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników w nauce poprzez możliwość otrzymania stypendium Rektora za dobre wyniki w nauce, działalność naukową oraz osiągnięcia sportowe, a także artystyczne. W ramach Programu Wsparcia Młodych Naukowców do 2021 roku Wydział Neofilologii oferował możliwość o ubiegania się o minigranty na realizację badań naukowych. W ramach Funduszu Doskonałości Dydaktycznej wspierane są najlepsze projekty i inicjatywy studenckie. Dobre wyniki w nauce są również jednym z kryteriów przyznawania indywidualnej organizacji studiów. Na Uczelni istnieje system wyróżniania najlepszych prac dyplomowych.

Kadra akademicka posiada odpowiednie kompetencje do wspierania i obsługi spraw studenckich. Nauczyciele są dostępni dla studentów w szczególności w wyznaczonych godzinach konsultacji. Obsługa administracyjna studentów odbywa się za pośrednictwem Sekretariatu ds. studenckich. Zapewnia on kompleksową obsługę w zakresie planowania zajęć dydaktycznych, zabezpieczenia i organizowania procesu dydaktycznego, ewidencjonowania, analizowania i koordynowania wydziałowych przedsięwzięć dotyczących działalności dydaktycznej, studenckiego ruchu naukowego i spraw socjalno-bytowych studentów. Godziny otwarcia Sekretariatu wskazane są na stronie Instytutu. Studenci otrzymują pomoc od pracowników sekretariatu nawet poza godzinami pracy. Obsługa procesu kształcenia odbywa się również przy wsparciu systemu USOS. W trakcie realizacji praktyk Wydział udziela odpowiedniego wsparcia w tym zakresie. Kierownik Jednostki Dydaktycznej udziela bieżącego wsparcia i jest dostępny dla studentów dwa razy w tygodniu. Zgłoszenia studentów skierowane do KJD i kierownika studiów są efektywnie rozwiązywane. Pracownicy administracyjni uczestniczą w dodatkowych szkoleniach m.in. z obsługi systemu USOS oraz pracy z osobami z niepełnosprawnościami.

Uczelnia wspiera działalność Samorządu, przyznając środki finansowe na organizowanie wydarzeń skierowanych do społeczności studenckiej oraz pozamaterialnie wspierając merytorycznie i udostępniając potrzebną infrastrukturę. Na Uniwersytecie Warszawskim funkcjonuje Samorząd Studencki, który reprezentuje społeczność studencką w zakresie spraw studenckich. Na Wydziale funkcjonuje Rada Samorządu Studentów WN, rozwiązuje ona bieżące problemy studentów Wydziału oraz współpracuje z Władzami. Przedstawiciele studentów należą do Rady Dydaktycznej dla kierunku studiów germanistyka, która projektuje proces kształcenia. Obecnie do Rady Dydaktycznej kierunku germanistyka nie należy żaden student. Rada Samorządu Studentów WN opiniuje programy studiów na Wydziale. Dla nowoprzyjętych studentów organizowany jest Wydziałowy Dzień Adaptacyjny. W ramach tego wydarzenia studenci spotykają się z zespołem dziekańskim, przedstawicielami Samorządu oraz Pełnomocniczką ds. równości. Dodatkowo przeprowadzane są wtedy szkolenia m.in. z umiejętności kreatywnego robienia notatek, zarządzania czasem i zarządzania stresem.

W Instytucie Germanistyki UW system wsparcia jest systematycznie badany. Ankieta oceniająca przeprowadzane zajęcia odbywa się, co semestr. Studenci mają możliwość oceny pracy administracji w trakcie ankiety przeprowadzanej raz w roku. Ankieta dotyczy pracy Sekretariatu ds. studenckich, kierownika studiów oraz skuteczności systemu USOS. Zawiera ona również pytania dotyczące jakości wsparcia dla osób ze szczególnymi potrzebami. W 2022 roku przeprowadzono ankietę, której celem było sprawdzenie zadowolenia z oferowanego programu studiów. Wyniki ankietyzacji nie są prezentowane wszystkim studentom, ale jedynie ich przedstawicielom należącym do samorządu wydziałowego. Studenci kierunku germanistyka mogą również w nieformalny sposób przekazać opinię o systemie wsparcia. Opinie najczęściej są przekazywane nauczycielom akademickim. W Instytucie studenci nie są włączani w okresowy przegląd infrastruktury. Na Uczelni funkcjonuje Pracownia Ewaluacji Jakości Kształcenia, która we współpracy z Uniwersytecką Radą ds. Kształcenia. Przeprowadziły ankietę pt. „Przejście między etapami edukacyjnymi”, raport z badania jest dostępny na stronie Uczelni. Po zakończeniu przyznawania stypendiów Komisja Stypendialna dokonuje ewaluacji systemu przyznawania stypendiów i wdraża konieczne zmiany.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Koło naukowe oraz Samorząd wydziałowy otrzymują oczekiwane wsparcie od Instytutu, które pozwala im na prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie studentów

w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, jednakże wyniki i podjęte działania komunikowane są tylko przedstawicielom studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się prezentowanie działań podjętych w wyniku ankietyzacji wszystkim studentom Wydziału.

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Strona internetowa Uniwersytetu Warszawskiego, Wydziału Neofilologii oraz Instytutu Germanistyki są dostępne dla szerokiego grona odbiorców bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Dodatkowo informacje na nich zawarte przekazywane są w sposób czytelny i przejrzysty. Strona Instytutu Germanistyki zawiera informacje związane z tokiem studiów wraz z odpowiednią dokumentacją. Informacje opublikowane na stronie Instytutu są w większości aktualne. Zakładka z bieżącymi projektami realizowanymi w Instytucie zawiera projekty, które trwały do 2021 roku. Na stronie Wydziału również większość publikowanych informacji jest aktualna, jednak niektóre zakładki zawierają nieaktualne dokumenty np. w zakładce „Studia” w dokumentach umieszczony jest kalendarz akademicki 2020/2021. Treści dostępne na stronie Instytutu i Wydziału udostępnione są jedynie w języku polskim. Strony internetowe Instytutu i Wydziału nie są w pełni dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Na stronie Instytutu możliwa jest jedynie zmiana kontrastu, strona Wydziału nie pozwala na dostosowanie treści do osób z niepełnosprawnościami. Informacje zawarte na stronie są ogólnodostępne poza jednostką. Strona internetowa nie jest jedynym kanałem przekazywania informacji. Informacje znajdują się również w Dzienniku Uniwersytetu Warszawskiego, Monitorze Uniwersytetu Warszawskiego, Biuletynie Informacji Publicznej, na Instagramie, kanale YouTube oraz Facebooku Wydziału. Dane zawarte na stronie są systematycznie uaktualniane. Wszystkie najważniejsze informacje z perspektywy studentów są dostępne.

W zakładce „Studenci” na stronie Instytutu Germanistyki dostępne są wszystkie informacje dotyczące studiowania. Studenci mają możliwość znalezienia tam m.in. informacji o studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia, harmonogramie zajęć, dyżurach nauczycieli akademickich i kole naukowym IG. W zakładce „Pomoc socjalna” załączone są nieaktualne linki dotyczące stypendium socjalnego i stypendium Rektora. W zakładce „Kandydaci” znajdują się opisy kierunków studiów oferowanych przez Instytut wraz ze wszystkimi niezbędnymi informacjami oraz odnośnikiem na stronę rekrutacji UW, która zawiera m.in. terminarz rekrutacji.

Na stronie internetowej Instytutu znajdują się informacje dotyczące toku studiów. Dostępne są kierunkowe efekty uczenia się oraz program studiów. Sylabusy są umieszczone na platformie USOS, większość z nich zawiera wszystkie najważniejsze informacje o danych zajęciach m.in. o literaturze i formach zaliczenia. Niektóre z opublikowanych sylabusów nie posiadają szczegółowych informacji na temat metod i kryteriów oceniania. Informacje dotyczące możliwości wypożyczenia sprzętu potrzebnego do udziału w zajęciach znajdują się na stronie Biura ds. Osób z Niepełnosprawnością. Wsparcia w przypadku problemów z platformą USOS udziela sekretariat. Koordynatorzy ds. strony internetowej i mediów społecznościowych aktualizują informacje publikowane na stronie. Studenci mają możliwość w nieformalny sposób dokonać oceny możliwości dostępu do informacji, zgłaszając swoje uwagi do pracowników Wydziału. Wydział zbiera także opinie od nowoprzyjętych studentów na temat dostępu do informacji, w szczególności tych związanych z rekrutacją.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach umieszczona na stronie Wydziału Neofilologii i Instytutu Germanistyki jest dostępna dla szerokiego grona odbiorców bez ograniczeń czasu, miejsca oraz używanego oprogramowania. Jednak obie strony dostępne są tylko w języku polskim oraz nie są one w pełni dostosowane do osób z niepełnosprawnościami. Strony zawierają wszystkie informacje potrzebne zarówno studentom IG oraz kandydatom na studia. Zawiera ona informacje o programach studiów i sylabusach oraz wsparciu, jakie Uczelnia zapewnia studentom. Na stronie można znaleźć również informację o możliwości otrzymania wsparcia technicznego związanego z wykorzystywaną platformą USOS. Studenci mogą zgłaszać swoje spostrzeżenia dotyczące informacji zawartych na stronie do Władz Wydziału oraz Instytutu. Ankietyzacja dotycząca aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców nie jest prowadzona, informacja zwrotna jest jednak zbierana na spotkaniach ze studentami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zwiększenie dostępności strony internetowej Wydziału oraz Instytutu dla osób z niepełnosprawnościami.
2. Rekomenduje się zapewnienie dostępu do strony Wydziału i Instytutu w języku angielskim.

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór organizacyjny oraz administracyjny nad procesem kształcenia na kierunku germanistyka w Uniwersytecie Warszawskim jest sprawowany przez Prorektora ds. studentów i jakości kształcenia. W ramach systemu zarządzania dydaktyką i zapewniania jakości kształcenia działają Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia (URK), oraz Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia koordynuje i monitoruje m.in. działania strategiczne oraz dba o spójność oferty kształcenia na Uniwersytecie, a także opracowuje ogólnouczelniane procedury zapewniania jakości kształcenia oraz formułuje wytyczne dla rad dydaktycznych i kierowników jednostek dydaktycznych. Bezpośredni merytoryczny nadzór nad ocenianym kierunkiem sprawuje Rada Dydaktyczna, której przewodniczy kierownik studiów germanistyka. Rada Dydaktyczna zajmuje się m.in. opracowywaniem koncepcji kształcenia na kierunku studiów zgodnej z misją i strategią Uczelni, określaniem zasad rekrutacji, przygotowywaniem propozycji zmian w programach studiów, określaniem szczegółowych zasad procesu. Ponadto kształcenie na kierunku pozostaje pod nadzorem Kierownika Jednostki Dydaktycznej (prodziekana Wydziału Neofilologii), który zgodnie z precyzyjnie określonymi w wewnętrznych przepisach Uczelni zadaniami dba o jakość prowadzonego kształcenia, w tym m.in. o merytorycznie właściwy dobór osób prowadzących zajęcia dydaktyczne, koordynowanie prac nad przygotowywaniem programów studiów organizowanych przez Wydział, monitorowanie jakości obsługi administracyjnej studentów, a także m.in. ustala i ogłasza plan zajęć, określa zasady zapisów na zajęcia, uznaje efekty uczenia się osiągnięte podczas studiów, przyjmuje na studia w trybie przeniesienia z innej uczelni lub uczelni zagranicznej, zatwierdza karty okresowych osiągnięć studenta.

W Uczelni zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów mające na celu doskonalenie jakości kształcenia, a oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji pozyskiwanych przede wszystkim za pomocą różnego typu ankiet. W ocenach tych udział biorą zarówno interesariusze wewnętrzni, w tym studenci, jak i interesariusze zewnętrzni (członkowie Rady Interesariuszy Wydziału Neofilologii). W projektowaniu ocenianego kierunku uwzględniono nowoczesne rozwiązania dydaktyczne płynące z osiągnięć współczesnej dydaktyki szkoły wyższej, a stosowana w kształceniu technologia informacyjno-komunikacyjna jest zarówno aktualna, jak i adekwatna do celów kształcenia na ocenianym kierunku.

Precyzyjnie opisane są zasady i warunki kwalifikacji na studia, według których postępują wszystkie jednostki Uczelni. Przyjęcie na studia prowadzone jest corocznie zgodnie z zasadami rekrutacji zatwierdzanymi przez Senat UW w postaci uchwał.

Uczelnia posiada zbiór procedur w zakresie monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów. Ocena procesu kształcenia oraz uzyskiwania efektów uczenia się prowadzona jest na wielu poziomach. Na poziomie poszczególnych zajęć dokonują jej osoby prowadzące zajęcia i osoby odpowiedzialne za zajęcia (koordynatorzy). Za jakość procesu kształcenia na Wydziale odpowiada i w proces jego monitorowania zaangażowany jest Kierownik Jednostki Dydaktycznej. Jego prace wspiera kierownik studiów kierunku germanistyka. Zasadniczą rolę w systemie zapewnienia jakości kształcenia na kierunku pełni Rada Dydaktyczna, której zadania i kompetencje definiuje Statut UW oraz

Regulamin Studiów. Oceny Rady dokonywane są m.in. na podstawie wyników analizy procesu kształcenia, np. analizy ocen procesu dyplomowania, losów zawodowych absolwentów, informacji płynących z otoczenia społeczno-gospodarczego, a także opinii studentów i pracowników (nauczyciele akademicy, pracownicy administracji) zbieranych w zarówno w formie ankiet jak i nieformalnych konsultacji oraz rozmów. Dokonywane dotąd przez Radę Dydaktyczną kierunku germanistyka przeglądy nie obejmowały we właściwy sposób analizy efektów uczenia się sformułowanych zarówno dla kierunku, jak i wielu zajęć, a także metod kształcenia oraz metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się, a także treści kształcenia, choćby w postaci wskazań literatury przedmiotu. Skutkiem takiego działania są liczne wadliwe sformułowane efekty uczenia się, jak i występujące w sylabusach zajęć nieprawidłowe zapisy dotyczące metod kształcenia, metod weryfikacji czy brak informacji o literaturze przedmiotu. Rada Dydaktyczna koncentrowała się w ramach monitorowania programu studiów przede wszystkim na planie studiów, doborze zajęć, ich sekwencji itd. Analizę sylabusów pozostawiono koordynatorom zajęć, a nadzór nad tą analizą sprawował jednoosobowo kierownik studiów.

Wyniki badań oraz wnioski płynące z okresowego monitorowania procesu kształcenia mają – zgodnie z deklaracjami osób decyzyjnych – posłużyć w najbliższej przyszłości do doskonalenia programu studiów w postaci (istotnych) modyfikacji programowych. Obowiązujący obecnie program studiów został uchwalony w roku 2019 i jak dotąd nie podejmowano jego zmian. Jedyną modyfikację stanowi uchwalona w kwietniu 2020 zmiana w programie studiów obejmująca dostosowanie ścieżki kształcenia przygotowującego do zawodu nauczyciela. Ścieżka ta jest elementem fakultatywnym, którym zainteresowani nią studenci uzupełniają program studiów kierunku germanistyka. Wnioski płynące z okresowego monitoringu kształcenia służyły natomiast do wprowadzania koniecznych korekt w wybranych obszarach procesu kształcenia, np. sformułowano zalecenia wobec realizacji procesu dyplomowania.

Polska Komisja Akredytacyjna jest jedynym podmiotem prowadzącym zewnętrzną ocenę jakości kształcenia na kierunku germanistyka. Poprzednia ocena programowa PKA na tym kierunku zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej na okres sześciu lat, przy czym w raporcie z wizytacji sformułowano kilka zaleceń wskazujących na konieczność dokonania działań naprawczych. Dotyczyły one sposobu sformułowania efektów uczenia się dla zajęć w ramach przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela, dostosowania grup zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela do obowiązujących standardów owe kształcenie określających, zapewnienia właściwej weryfikacji efektów uczenia się praktyk pedagogicznych, konieczności wprowadzenia języka polskiego jako języka prowadzenia zajęć z zakresu psychologii i pedagogiki, zmniejszenia liczebności grup ćwiczeniowych w ramach kształcenia języka kierunkowego czyli tzw. praktycznej nauki języka niemieckiego, a także opracowania systemu identyfikacji efektów uczenia się dla studentów powracających z wymiany. Ponadto zalecano opracowanie kryteriów rozmowy kwalifikacyjnej w ramach rekrutacji na studia drugiego stopnia oraz zapewnienie kadry o właściwych kompetencjach z zakresu psychologii i pedagogiki, a także dostosowanie krzesel z pulpitemi do potrzeb osób leworęcznych. Kolejne zalecenia sformułowane w ramach oceny programowej PKA przeprowadzonej w roku akademickim 2016/2017 obejmowały objęcie monitoringiem wszystkich elementów programu, w tym opcji do wyboru oraz uwzględnienie w procedurach wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia wytycznych dotyczących hospicacji.

Uczelnia uwzględniła w swych działaniach na rzecz podnoszenia jakości kształcenia na kierunku germanistyka większość powyższych uwag i zastosowała rozwiązania korygujące ujawnione

nieprawidłowości. Nie uwzględniono przy tym następujących zaleceń dotyczących kwestii związanych ze ścieżką kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, w tym nie zadbano o zapewnienie kadry o właściwych kompetencjach z zakresu psychologii i pedagogiki, nie zadbano o prowadzenie zajęć z psychologii oraz pedagogiki w języku polskim. Oznacza to, że nie wyeliminowano wszystkich wskazanych przez PKA podczas ostatniej oceny programowej nieprawidłowości. Zatem wyniki ostatniej oceny zewnętrznej przeprowadzonej przez PKA nie zostały w pełni wykorzystane w doskonaleniu jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia nadzór nad kierunkiem germanistyka według precyzyjnie określonych kompetencji. Wewnętrzny system zapewnienia jakości oparty jest o jasno sformułowane zasady określone w stosownych przepisach wewnętrznych. Przyjęto formalnie i stosuje się zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia. Oceny programu studiów, oparte o wyniki analizy danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych (w tym studentów) oraz interesariuszy zewnętrznych, nie przekładają się w pełni na doskonalenie jakości kształcenia. Analizy te nie uwzględniają w dostateczny sposób oceny sposobu sformułowania efektów uczenia się, metod kształcenia, metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się oraz treści kształcenia (np. wskazań literaturowych). Przy czym Uczelnia stale i w sposób sformalizowany konsultuje swój program z interesariuszami zewnętrznymi. Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki nie zostały w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości. Ujawnione braki w efektywności przeglądów i ocen programu studiów są podstawą sformułowania zalecenia podjęcia działań naprawczych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się przeprowadzanie systematycznych przeglądów programu studiów na kierunku germanistyka, skutecznie uwzględniających takie elementy jak ocenę efektów uczenia się, metod kształcenia, metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się oraz treści kształcenia (np. wskazań literaturowych).

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226, z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2021 r. poz. 661.);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218);
7. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2021. Poz. 890);
8. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
9. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej, z późn. zm.;
10. Uchwała Nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej w roku akademickim 2023/2024.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl